

Naturtypekartlegging i Sandnes kommune 2012

Torbjørn Høitomt, Tom Hellik Hofton og Ulrika Jansson

Ekstrakt

BioFokus har på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland kvalitetssikra og nykartlagt naturtypar i Sandnes kommune. Totalt 70 lokalitetar vart kartlagt og prioritert i 2012. Desse fordeler seg på 15 lokaliteter med A verdi, 38 med B verdi og 17 med C verdi. Kulturlandskap og skog er dei vanlegaste naturtypane i denne kartlegginga.

Nøkkelord

Rogaland
Sandnes
Naturtypekartlegging
Verdsetting
Kvalitetssikring

Omslag

FRAMSIDEBILETE
Øvre (Grå buktrinslav Hypotrachyna laevigata EN) Foto: BioFokus/Tom Hellik Hofton 2012
Midtre (Viktig bekkedrag ved Høle) Foto: BioFokus/Torbjørn Høitomt 2012
Nedre (Li med edellauvskog ved Nordland) Foto: BioFokus/Torbjørn Høitomt 2012

LAYOUT (OMSLAG)
Blindheim Grafisk

ISSN: 1504-6370

ISBN: 978-82-8209-269-2

BioFokus-rapport 2013-11

Tittel

Naturtypekartlegging i Sandnes kommune 2012

Forfattarar

Torbjørn Høitomt, Tom H. Hofton og Ulrika Jansson

Dato

03.05.2013

Tal på sider

47 sider

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneheldar denne rapporten "levende" lenker.

Oppdragsgivar

Fylkesmannen i Rogaland

Tilgjengelegheit

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.

Andre BioFokus rapporter kan lastas ned frå:

<http://biolitt.biofokus.no/rapporter/Litteratur.htm>

BioFokus: Gaustadalléen 21, 0349 OSLO

Telefon 2295 8598

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen BioFokus har på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland kvalitetssikra og nykartlagt naturtypelokalitetar i Sandnes kommune. Audun Steinnes har vore vår kontaktperson hos oppdragsgivar. Torbjørn Høitomt har vore prosjektleiar hos BioFokus. Tom Hellig Hofton og Ulrika Jansson har òg teke del i arbeidet.

Denne rapporten har som mål og kort gjere opp status for naturtypekartlegginga i Sandnes kommune per 2012, skildre kva som er gjort og sjå på status for kartlegginga av dei ulike hovudnaturtypeane.

Prosjektets viktigaste leveranse er Naturbasefiler som vert publisert på <http://www.dirnat.no/kart/naturbase/>

Oslo/Ås, 9. mars 2013

Forfattarane

Lokalitet 107, Vassfjellet N. Velutvikla og artsrik regnskog med rikt utval av råmekrevjande mosar. Foto: Torbjørn Høitomt (BioFokus)

Samandrag

Stiftelsen BioFokus har på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland kvalitetssikra og kartlagt nye naturtypelokalitetar i Sandnes kommune. Innsatsen har i fyrste rekke vore retta mot å kvalitetssikre eit gammalt naturtypedatasett frå 2001, men det her og vorte brukt ein del tid på ny kartlegging der dette har vore naturleg.

70 lokalitetar vart kartlagt av BioFokus i 2012. Av desse er 15 vurdert som svært viktige (A-verdi), 38 som viktige (B-verdi) og 17 som lokalt viktige (C-verdi). Kulturlandskap er den hovudnaturtypen som dekker det største arealet med om lag 3389 daa (49,5 %). Deretter følgjer skog med 1498 daa (22 %) (**Tabell**).

Tabell 1: Arealfordeling av hovudnaturtypar

Hovudnaturtype	Areal (daa)	%
Ferskvann/våtmark	1077	15,71
Kulturlandskap	3389	49,45
Skog	1498	21,86
Myr og kjelde	701	10,23
Rasmark, berg og kantkratt	58	0,85
Andre	103	1,51
Marint	27	0,39

Etter denne kartlegginga kan store delar av Sandnes seiast og vere godt kartlagt i naturtypesammanheng. Dette betyr at eit fleirtal A- og B-lokalitetar er funne og kartlagt, men at lokalitetar med høg verdi framleis ikkje er fanga opp. Dette gjeld særleg lokalitetar i kulturlandskapet.

Lokalitet 111 Seldal Ø. Kalkrike bergveggar med førekomst av mellom anna den sjeldsynte lavarten *Degelia cyanoloma* (VU). Foto: Torbjørn Høitomt (BioFokus)

Innhald

1	INNLEIING / BAKGRUNN	7
2	GJENNOMFØRING	7
2.1	PRIORITERTE OMRÅDAR	7
2.2	TILRETTELEGGING FOR NATUR2000	7
2.3	TIDLEGARE UNDERSØKINGAR	7
2.4	BEHANDLING AV GAMLE NATURTYPEDATA	8
2.5	RAUDLISTEARTAR	8
3	RESULTAT	9
3.1	OVERSIKT OVER KARTLAGDE NATURTYPAR	9
3.1.1	<i>Artsmangfald</i>	13
3.2	LOKALITETSSKRILDRINGAR	14
3.3	REGISTRERINGSSTATUS	44
3.3.1	<i>Status for dei ulike hovudnaturtypane</i>	45
4	DISKUSJON	45
4.1	ANSVARSNATURTYPAR OG -ARTAR I KOMMUNEN	45
5	LITTERATUR	47

Lokalitet 111, Seldal Ø. Den sjeldsynte kystblæremose (*Frullania jackii*) veks på ei middels stor steinblokk i lokaliteten. Foto: Torbjørn Høitomt (BioFokus)

1 Innleiing / bakgrunn

I føreordet til fyrste utgåve av naturtypehandboka (Direktoratet for Naturforvaltning 1999) står følgjande: *"Det er et politisk mål at alle landets kommuner skal gjennomføre kartlegging og verdisetting av viktige områder for biologisk mangfold på sine arealer (St. meld. nr. 58 (1996/97) 1996-97). Den kommunale kartleggingen omfatter naturtyper, vilt, rødlistearter, ferskvannslokaliteter og marint biologisk mangfold."*

Arbeidet som har vorte gjort i samband med kartlegginga i Sandnes kommune er finansiert med middel frå Fylkesmannen i Rogaland. Den økonomiske ramma låg på 485.000 ekskludert moms, og omfatta kvalitetssikring og ny kartlegging av naturtypelokaliteter i kommunane Forsand, Hjelmeland og Sandnes. Det er utarbeida ein rapport for kvar av dei tre kommunane.

Feltarbeidet vart gjort i løpet av feltsesongen 2012 med påfølgjande rapportering hausten 2012 og vinteren 2013. Feltarbeid knytt til dette prosjektet (Sandnes) har vorte utført av Torbjørn Høitomt (prosjektleder), Tom Hellik Hofton og Ulrika Jansson. Data er systematisert i Natur2000.

Metoden for kartlegging følgjer DN handbok 13, revidert utgåve (Direktoratet for Naturforvaltning 2007). Sjå handboka og da særleg kapitla 1-4 og 6 som gjer rede for kriterium for utval og verdsetting av naturtypar.

I samband med oppdateringa har BioFokus produsert sosifiler for naturtypetemaet. Desse er sendt til Fylkesmannens miljøvernavdeling saman med eigenskapdata. Fylkesmannen vil på dette grunnlag oppdatere Naturbase i samarbeid med DN.

2 Gjennomføring

2.1 Prioriterte områder

I samråd med Fylkesmannens miljøvernavdeling vart det bestemt at fokus skulle rettast mot å kvalitetssikre lokalitetar frå eit gammalt naturtypedatasett frå 2001. Kartlegging av nye lokalitetar skulle gjerast der dette var naturleg.

2.2 Tilrettelegging for Natur2000

Nykartlagte naturtypelokalitetar har vorte gjeve eit nytt nummer innanfor ein nummerserie som ikkje kjem i konflikt med lokalitetsnummer som tidlegare er nytta av fylkesmannen. Ny nummerserie er valt uavhengig om ny naturtypeavgrensing overlappar med tidlegare avgrensa naturtype eller ikkje. Den nye nummerserien er 105-184. Nummerserien er ikkje heilt samanhengande fordi fleire registrantar har arbeida med innlegging av naturtypedata i Natur2000-basen samtidig. Det er difor tildelt rommelege nok nummerseriar til å unngå risikoen for at to eller fleire registrantar ville opprette same lokalitetsnummer på ulike naturtypelokalitetar.

2.3 Tidlegare undersøkingar

Det finst eit naturtypedatasett frå 2001, men desse avgrensingane vantar naudsynt informasjon og grunngjeving av verdi. Mange av desse vart derfor kvalitetssikra/omvurdert no i 2012. Det finst òg nokre lokalitetar av nyare dato. Desse omfattar mellom anna noko kystlynghei, bekkekløfter og regnskog og stammar frå temakartlegging og andre mindre prosjekt. Alle lokalitetar som er kartlagt etter 2005 er vurdert og vere godt dokumenterte og vart derfor ikkje vitja på ny i 2012.

2.4 Behandling av gamle naturtypedata

I alt 24 gamle naturtypepolygon vart kvalitetssikra i 2012. Av desse vart 29 funne å overlappe med areal som hadde høg nok naturverdi til å verte avgrensa som prioriterte naturtypar. Dei 5 resterande er av ymse årsaker underkjente eller funne overflødige og skal derfor fjernast frå Naturbase utan å verte erstatta av noko anna polygon/naturtypelokaltet. Ei liste med alle lokalitetane som skal slettast er sendt til Fylkesmannen i Rogaland. Dei nemnde 29 lokalitetane er revidert med omsyn til naturtypekategori, tekst, avgrensing og verdivurdering, men eksisterande Naturbase-id (BN-nummer) er ført vidare (jfr. instruks frå DN).

2.5 Raudlisteartar

Spesielle artar, inkludert sjeldsynte og raudlista artar, kartlagt gjennom prosjektet vert gjort tilgjengeleg i Artskart (Artsdatabanken & GBIF 2013) via BioFokus sin database for artar (BAB). Raudlistekategoriar i rapporten følgjer "Norsk raudliste for arter 2010" (Kålås et al. 2010).

3 Resultat

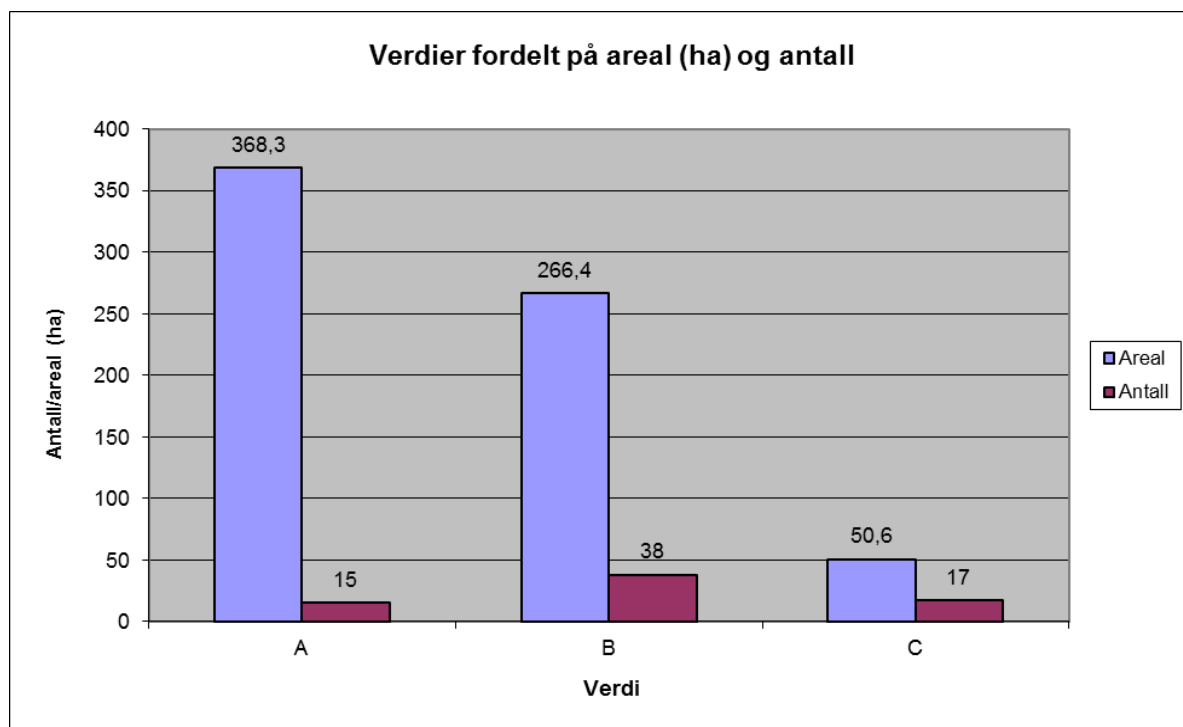
3.1 Oversikt over kartlagde naturtypar

Dette kapitelet har som mål å summere opp resultata frå registreringene. Det ble totalt registrert 70 lokalitetar i dette prosjektet. 15 lokalitetar er gitt verdien svært viktig (A-verdi), 38 lokalitetar er gitt verdien viktig (B-verdi), medan 17 lokalitetar er gitt lokal verdi (C-verdi).

Om ein ser på areal er kulturlandskap den dominerande hovudnaturtypa med ein dekning på drygt 49 %. Deretter følgjer hovudnaturtypane skog med 22 %, og ferskvatn/våtmark med 15,5 %. Om ein ser på fordelinga av tal på lokalitetar, er det mykje likt. Her kjem skog øvst (n=26), med kulturlandskap (n=24) og myr og kjelde (n=9) på dei neste plassane. **Tabell 2** gir ein oversikt over korleis dei ulike naturtypane fordelar seg på tal på og storleik på lokalitetane. **Figur 1** viser korleis dei kartlagde naturtypane fordeler seg på areal og verdi. I **tabell 3** er alle lokalitetane som vart kartlagt i 2012 lista opp alfabetisk.

Tabell 2. Oversikt over fordelinga av de ulike naturtypane og korleis desse ordnar seg på areal og verdi. Tabellen tar ikkje omsyn til at mange naturtypelokalitetar faktisk er kartlagt som mosaikkar av fleire prioriterte naturtypar.

Hovudnaturtype	Naturtype	A	B	C	Totalsum	Areal
Ferskvann/våtmark	Rik kulturlandskapssjø	1			1	532,4
	Viktig bekkedrag		3		3	361,3
	Stor elveøyr		1		1	182,8
Kulturlandskap	Hagemark	3	4	1	8	285,5
	Naturbeitemark	2	4	2	8	291
	Parklandskap	2			2	54,2
	Småbiotopar			1	1	2,7
	Slåtte- og beitemyr		2		2	187,9
	Kystlynghei	1	2		3	2567,7
Skog	Gammal barskog		1	1	2	110,7
	Gammal fattig edellauvskog	1	4	1	6	579,3
	Gammal lauvskog		5	2	7	553,7
	Kalkskog	1			1	16,5
	Rik edellauvskog	2	2	2	6	138,5
	Rik sumpskog		2	1	3	41,4
	Brannfelt		1		1	58
Myr og kjelde	Rikmyr		2		2	2,8
	Kystmyr	1	5	1	7	698,5
Rasmark, berg og kantkratt	Sørvendte berg og rasmarker			1	1	19
	Nordvendte kystberg og blokkmark	1			1	39,2
Andre	Annen viktig førekomst			3	3	103,4
Marint	Pollar			1	1	26,5
Totalsum		15	38	17	70	6853

Figur 1: Figuren syner korleis dei 46 lokalitetane fordeler seg på verdi og totalt areal (i hektar).

Lokalitet 120, Sandnes sentr. gravlund S, er lokalitet med førekomst av fleire sjeldsynte lavartar. Foto: Torbjørn Høitomt (BioFokus)

Tabell 3: Alfabetisk lokalitetsoversikt over dei 70 lokalitetane som vart kartlagt av BioFokus i 2012.

Lokalitet	Lok nr.	BN nummer	Naturtype	Utforming	Verdi	Areal (daa)
Alsnes	119	BN00008260	Gammel fattig edellauvskog	Eikeskog	B	33,8
Asbjørntjørn N	143		Gammel barskog	Gammel furuskog	B	60,8
Bråsteinvatnet	149		Rik kulturlandskapssjø	Kalkfattigere utforming	A	532,4
Bybinglia NØ	148		Hagemark	Eikehage	A	25
Bærheimsnuten	157	BN00008278	Gammel fattig edellauvskog	Eikeskog	B	12,9
Bærheimsnuten V	156		Hagemark	Eikehage	B	9,2
Bærheimsnuten Ø	158		Hagemark	Eikehage	A	13,2
Dale S	169	BN00008254	Hagemark	Eikehage	B	64,9
Dalsnuten N	168	BN00008292	Gammel lauvskog	Fuktig kystskog	B	296,1
Dalsnuten SV	167	BN00008255	Gammel fattig edellauvskog	Eikeskog	A	368,7
Dybinglia	147	BN00008256	Gammel fattig edellauvskog	Eikeskog	B	50,5
Dyrnesodden	166		Gammel lauvskog	Fuktig kystskog	C	8,5
Figgjo	150		Stor elveør	Elveørkratt	B	182,8
Hammar	145		Brannfelt		B	58
Hammarsdalen 1	141		Kystmyr	Jordvannsmyr	B	55,8
Hammarsdalen 2	142		Kystmyr	Jordvannsmyr	C	37,7
Helhei NV (V for Folkvord)	162	BN00008267	Naturbeitemark		A	124,7
Horve N	184	BN00008289	Hagemark	Eikehage	A	105,8
Høleåna	110	BN00008291	Rik sumpskog	Varmekjær kildellauvskog	B	32,1
Jutland	113	BN00008273	Naturbeitemark	Vekselfuktig, baserik eng	A	22,3
Kjosavikåna	108	BN00008258	Viktig bekke drag	Bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap	B	68,3
Kjærkjeholen	160		Rik edellauvskog	Or-askekog	C	3,5
Kvednahaugen	140		Kystlynghei	Fuktig lynghei	B	182,5
Lauvåsvågen	178	BN00008300	Poller		C	26,5
Lea	114	BN00008274	Småbiotoper		C	2,7
Leitemyta, Rogaland radio	115	BN00008264	Kystmyr	Blanding mellom nedbørsmyr og jordvannsmyr	B	165,2
Li eikehage	174		Hagemark	Eikehage	B	7,6
Li skog	173	BN00008252	Rik edellauvskog	Lågurt-eikeskog	A	22,6
Liaåna	175		Rik edellauvskog		C	12,7
Lifjellet NV	171		Gammel lauvskog	Fuktig kystskog	B	45,1
Lifjellet NØ	172		Gammel lauvskog	Fuktig kystskog	B	19,5
Malmeim NØ	164	BN00008270	Naturbeitemark		B	16,9
Måkatjørna	182		Kystmyr		B	63,8
Måkatjørna S	180	BN00008249	Rikmyr	Åpen intermedier og rikmyr i lavlandet	B	2
Måkatjørna SV	181	BN00008250	Rikmyr	Åpen intermedier og rikmyr i lavlandet	B	0,8
Nordland	105		Viktig bekke drag		B	13,5
Nordland Ø	106	BN00008261	Rik edellauvskog	Alm-lindeskog	A	32
Osaland-Småriset N	109		Hagemark	Eikehage	B	17,5

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Riska bekkedal	176		Rik edellauvskog	Lågurt-eikeskog	B	18,4
Rogaland radio S	118	BN00008263	Naturbeitemark	(D04) Fuktig fattigeng	B	13,1
Sandnes sentr. gravlund N	121		Parklandskap	Kirkegårder	A	26,5
Sandnes sentr. gravlund S.	120		Parklandskap	Kirkegårder	A	27,7
Sandvika V for Li	170		Naturbeitemark		B	48,3
Seldal Ø	111		Kalkskog	Kalkbjørkeskog	A	16,5
Skeiberget	138		Sørvendte berg og ras- marker	Stabil utforming på moserik, grov- steinet blokkmark	C	19
Skjelbreitjørna S	130		Rik sumpskog	Viersump i lavlandet	B	7,5
Skjelbreitjørna SØ	135		Slåtte- og beitemyr		B	118,8
Skjæveland	117	BN00008280	Kystmyr	Atlantisk høgmyr	B	93,7
Skjæveland V	116		Naturbeitemark	(D04) Fuktig fattigeng	C	18,3
Soma NV	112	BN00008276	Gammel lauvskog	Gammel bjørkesuksesjon	C	58,8
Soma NØ 1	154	BN00008275	Annen viktig forekomst		C	67,6
Soma NØ 2	155		Annen viktig forekomst		C	16,8
Soma SØ	153	BN00008279	Naturbeitemark	(D04) Våt/fuktig, middels næringsrik eng	B	28,9
Steinane	146		Rik sumpskog	Varmekjær kildellauvskog	C	1,8
Stemmen Ø	177		Gammel fattig edellauv- skog	Eikeskog	B	11
Stokkaheia	159	BN00008283	Annen viktig forekomst		C	19
Stoklongstjørna N	179		Gammel fattig edellauv- skog	Eikeskog	C	102,4
Storauglend S	183		Rik edellauvskog		B	49,3
Svia	136		Viktig bekkedrag	Bekk i intensivt drevne jordbruks- landskap	B	279,5
Søredalen	139		Kystlynghei	Fuktig lynghei	B	221,1
Todnem	151	BN00008265	Slåtte- og beitemyr		B	69,1
Tveit	137		Kystmyr	Jordvannsmyr	B	119,8
Ur-Eikjeland	133		Hagemark	Bjørkehage	C	42,3
Vassfjellet N	107		Gammel lauvskog	Fuktig kystskog	B	25,1
Vassfjellet NV	165		Gammel lauvskog	Fuktig kystskog	B	100,6
Voremyra	132	BN00008293	Kystmyr	Jordvannsmyr	A	162,5
Voren-Dyranuten	131	BN00008287	Kystlynghei	Fuktig lynghei	A	2164,1
Vølstadskogen	152		Gammel barskog	Gammel furuskog	C	49,9
Ørnamhamaren	144		Nordvendte kystberg og blokkmark	Sørlig, oseanisk moseutforming	A	39,2
Årsvoll SØ	163	BN00008266	Naturbeitemark		C	18,5

3.1.1 Artsmangfald

Det er registrert raudlisteartar i ei rekkje av dei kartlagde naturtypeavgrensingane. Dei fleste raudlistefunna er råmekrevjande kryptogamar som vart funne i fuktige skogar eller i kulturlandskapet. 33 raudlisteartar har vorte funne i dei 70 lokalitetane. (sjå tabell 4) Sjå Artskart og dei einskilte områdeskildringane for detaljert informasjon om raudlisteartane.

Tabell 4: Raudlisteartar som er funne innanfor ein eller fleire av de 70 lokalitetane som vart kartlagt i 2012. (Nokre få eldre funn er henta frå Artskart)

Gruppe	Vitskapleg navn	Norsk navn	RL kategori	Tal på funn
Amfibier og reptiler	Triturus vulgaris	liten salamander	NT	1
Karplanter	Rosa pimpinellifolia	trollnype	EN	1
	Ulmus glabra	alm	NT	1
	Fraxinus excelsior	ask	NT	6
	Rubus vestitus	fløyelsbjørnebær	VU	2
	Najas flexilis	mykt havfruegras	EN	1
	Schoenus ferrugineus	brunskjene	NT	2
Lav	Leptogium burgessii	kranshinnelev	VU	1
	Degelia cyanoloma		VU	1
	Punctelia jeckeri	randpunktlev	CR	2
	Punctelia subrudecta	grå punktlev	EN	4
	Parmotrema chinense	liten praktkranslev	VU	14
	Bunodophoron melanocarpum	kystkorallav	NT	4
	Usnea cornuta	hornstry	NT	2
	Thelotrema suecicum	hasselrurlav	NT	1
	Pyrenula occidentalis	gul pærelav	NT	1
	Usnea flammea	ringstry	NT	5
	Flavoparmelia caperata	eikelav	NT	5
	Pachyphiale carneola		VU	5
	Parmotrema crinitum	hårkranslev	EN	1
	Hypotrachyna laevigata	grå bukkranslev	EN	1
	Usnea fragilescens	kyststry	VU	2
	Menegazzia subsimilis	kystskoddellav	EN	1
Insekter	Nomada striata	kløvervepsebie	NT	1
Fugl	Carduelis cannabina	tornirisk	NT	1
	Numenius arquata	storspove	NT	1
Alger	Nitella flexilis	glansglattkrans	NT	1
	Nitella confervacea	dvergglattkrans	EN	1
Mosar	Fissidens gracilifolius	pyslommose	VU	1
	Pohlia flexuosa	vorteknopnikke	DD	1
	Anomobryum concinnum	spiss-stråmose	DD	1
	Campylopus pyriformis	torvsåtemose	VU	1
	Rhabdoweisia crenulata	butturnemose	VU	1
Totalt	33 artar			74

3.2 Lokaltetsskrildringar

105, Nordland, Viktig bekkedrag - Verdi B.

Innledning: Lokalteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 01.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokalteten ligg ved Nordland sør i Sandnes kommune og omfattar eit bekkedrag med tilhøyrande kantsoner frå garden og ned til fylkesvegen nede ved Seldalsvatnet. Nokre nærliggande striper med kalkspatmarmor påverkar basestatusen i og langsmed bekken. Lokalteten ligg i overgangen mellom klart og sterkt oseanisk seksjon, men heller truleg mest mot fyrstnemnte. Når det gjeld vegetasjonssone kan dette området truleg plasserast i sør- til mellomboral sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen viktig bekkedrag. Verdiane på lokalteten er knytta til relativt rik vegetasjonen og kantsoner som vert prega av rikare skogtyper. Hassel, ask og svartor finst vanleg. Rogn, selje, platanlønn, asal sp. og eple finst òg innimellom, dei to siste særleg ved ein gamal frukthage i avgrensingas nedre delar. Noko naud ved finst innimellom, men dette er stort sett nydanna læger med liten diameter. I buskjiktet finst noko rips. Feltvegetasjonen er middels rik med artar som stankstorkenebb, gauksyre, sauetelg, bringebær, kranskonvall og hengjeveng. I botnsjiktet finst artar som bekkerundmose (*Rhizomnium punctatum*), storkransmose (*Rhytidadelphus triquetrus*), stortujamose (*Thuidium tamariscum*), musehalemose (*Isoetecium myosuroides*), stivlommomose (*Fissidens osmundoides*), krusfagermose (*Plagiomnium undulatum*) og, kystkransmose (*Rhytidadelphus loreus*). I bekken veks mykje bekkblomstermose (*Schistidium rivulare*) og klobekkemose (*Hygrohypnum ochraceum*).

Artsmangfold: Det blei ikkje påvist sjeldsynte eller trua artar innanfor lokalteten. Dei vanlege artane snutegullhette og bleikbustehette blei påvist på hhv. asal og eple i kanten av den gamle frukthagen.

Bruk, tilstand og påvirkning: På delar av bekkestrekninga strekkjer beitemarka seg heilt ned til bekken. Ein traktorvei kryssar elva på ei bru om lag midt i lokalteten. Videre er delar av lokalteten påverka av gjødselsig frå overliggande fullgjødsla beitemark. I øvre delar grensar lokalteten mot noko som minner om ei industritomt.

Fremmede artar: Framande treslag (platanlønn, eple og asal sp.) finst spreidd, men mest i nedre delar.

Del av helhetlig landskap: Lokalteten inngår i ein mosaikk med naturtypelokalitetar i området Nordland- Seldal. Berggrunnen i dette området er rik, noko som gjer grunnlag for fleire artsrike miljø som i det øvrige er sjeldsynte i kommunen.

Vegetasjon: Småbregneskog (A5)

Kulturbetinget engvegetasjon (G)

Edelløvskogvegetasjon (D)

Verdivurdering: Intakt bekkedrag med eit litt rikare preg i eit område som for øvrig er prega av fattig berggrunn. Varierende kantsoner med førekomst av rik edellauvskog. Lokalteten er difor vurdert som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalteten bør beites, men ellers få utvikle seg fritt. Det bør setjast i verk tiltak som hindrar avrenning av gjødsel ned i bekkedalen.

106, Nordland Ø, Rik edellauvskog (Alm-lindeskog) - Verdi A.

Innledning: Lokalteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 01.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Lokalteten erstattar gammel polygon BN00008261, Askenuten. Den gamle avgrensningen stammer fra kartlegging utført av Ambio v/Toralf Tysse i 2000. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokalteten ligg rett aust for garden Nordland sør i Sandnes kommune og omfattar delar av lia sør for Nuten. Avgrensinga vert prega av skogkledd parti i mosaikk med mior opne rasmarkar. Innimellom finst òg fleire bergveggar. Berggrunnen er rik beståande av kalkspatmarmor. Lokalteten ligg i overgangen mellom klart og sterkt oseanisk seksjon, men heller truleg mest mot fyrstnemnte. Når det gjeld vegetasjonssone kan dette området truleg plasserast i sør- til mellomboral sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjeld naturtypen rik edellauvskog med ein noko upresis plassering i utforminga alm-lindeskog. Langs kantane av avgrensinga finst overgangar mot opne rasmarkar. Store delar av lokalteten er prega av frisk, sigevasspåverka edellauvskog med alm, ask, hassel, samt dei boreale treslaga selje, bjørk og rogn. Skogen er halvgamal men er truleg for det meste fyrstegenerasjons skog på tidligare open beitemark. Nokre skogarealer innimellom, og særskild i øvre delar har eit noko eldre preg. Her finst litt naud ved, men for det meste av små dimensjonar og i tidlige nedbrytningsstadium. Fleire av hasselkratta oppunder berga er ganske gamle og inneheld ein del grove stammer og noko naud ved. Det finst ein del kalkrike bergveggar, både eksponerte og meir skyggefulle. Einskilde bergveggar er overrisla av kalkrikt sigevatn. Vegetasjonen er prega av kalkkrevjande artar. Myske, kratthumleblom, markjordbær, raud jonsokblom, kranskonvall, hundekveke, mjødurt, skogsvingel, fingerstør, bergmynte breidflangre og bergperikum er alle påvist i området. På kalkrike berg finst artar som murburkne, raudsildre, lodnebregne og svartburkne.

Artsmangfold: Forutan funn av ei rekkje regionalt sjeldsynte, kalkkrevjande karplanteartar (sjå over), blei det òg påvist fleire sjeldsynte og uvanlege kryptogamar. Kranshinnelav (*Leptogium burgessii*) (VU) er tidlegare påvist på berg fleire stader i lokalteten. Av andre interessante lav kan *Gyalecta jenensis*, vanlig blåfylltav (*Degelia plumbea*), buktporelav (*Stictia sylvatica*), blyhinnelav (*Leptogium cyanescens*) og grynfylltav (*Pannaria conoplea*) nemnast. Ei rekkje uvanlege og regionalt sjeldsynte moseartar blei òg påvist. Den sjeldnaste er nok pyslommomose (*Fissidens gracilifolius*) (VU) som blei funnen som ny for Rogaland. Av andre uvanlege artar kan bogeblygmose (*Seligeria donniana*), kystblæremose (*Frullania jackii*), kalktuffmose (*Palustriella commutata*), galletteppemose (*Porella arboris-vitae*), kystmose (*Loeskebryum brevirostre*) og sigdhaustmose (*Orthothecium inclinatum*) nemnast.

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten grenser mot beitemark i SV, og tidlegare har truleg òg delar av lokaliteten vore open og halvopen beitemark. Dette er ganske tydeleg gjennom gamle gjerder, og gjennomgåande ganske låge alderen på skogen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i ein mosaikk med naturtypelokalitetar i området Nordland- Seldal. Berggrunnen i dette området er rik, noko som gir grunnlag for fleire artsrike miljø som i det øvrige er sjeldsynte i kommunen.

Vegetasjon: Alm-lindeskog (D4)

Bergsprekk og bergvegg / Bergvegg og bergsprekk (Rødlistebeategnelse) (F2)

Verdivurdering: Relativt, stor, baserik skoglokalitet med funn av fleire både trua og regionalt svært sjeldsynte artar innan fleire grupper. Lokaliteten utviser eit stort artsmangfald som det er vanskeleg å finne tilsvarande i denne delen av Rogaland. Avgrensinga er difor vurdert som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Verdiane i lokaliteten bevarast best gjennom fri utvikling.

107, Vassfjellet N, Gammel lauvskog (Fuktig kystskog) - Verdi B.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 01.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg nord for Vassfjellet ved garden Seldal sør i Sandnes kommune og omfattar ein nordvendt skrent og øvre delar av ei lauvskogsli i underkant. Berggrunnen er fattig, men lokalklimaet er særskild fuktig. Lokaliteten ligg i overgangen mellom klart og sterkt oseanisk seksjon, men heller truleg mest mot fyrstnemnte. Når det gjeld vegetasjonssone kan dette området truleg plasserast i sør- til mellomboral sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen gamal lauvskog med utforminga fuktig kystskog. Lia er dominert av eldre bjørkeskog med innslag av rogn og noko selje på frisk blåbærmark med overgang mot småbregnetype. Det finst noko naud ved av bjørk, og både nye og noko nedbrotne læger finst. Øvre delar av lokaliteten utgjørast av ein sparsamt tresett skrent.

Artsmangfold: Det er påvist ei rekkje oseaniske artar i lokaliteten. Hinnebregne blei påvist fleire stader. Vidare er det oseaniske moseelementet godt utvikla med artar som gullhårmose (*Brautelia chrysocoma*), purpurmose (*Pleurozia purpurea*), fleinlåmose (*Dicranodontium denudatum*), taglmose (*Sphenolobopsis pearsonii*), prakttvebladmose (*Scapania ornithopodioides*), hettekimose (*Tetradontium brownianum*), kaursvamose (*Oxystegus tenuirostris*), vengemose (*Douinia ovata*), kysttvebladmose (*Scapania gracilis*), heimose (*Anastrepta orcadensis*), drønningmose (*Hookeria lucens*) og grannkrekmose (*Lepidozia pearsonii*). I tillegg blei den sjeldsynte arten vorteknopnikke (*Pohlia flexuosa*) (DD) påvist. Denne arten har berre ein handfull funn frå Noreg tidlegare. Det er eit stort potensial for andre sjeldsynte og trua råmekrevjande mosar. Det blei ikkje påvist sjeldsynte og trua oseaniske lav.

Bruk, tilstand og påvirkning: Utover at skogen truleg er plukkhogd i tidlegare tider blei det ikkje påvist teikn på menneskeleg påverknad.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i ein mosaikk med naturtypelokalitetar i området Nordland- Seldal. Område med rik berggrunn og med høg og jamn råme skaper mange artsrike biotopar.

Vegetasjon: Hinnebregne-utforming (Rødlistebeategnelse) (F2d)

Blåbærskog (A4)

Verdivurdering: Eldre bjørkeskog med overgang til bergskrentparti i øvre del. Lokaliteten er svært fuktig og huser eit rikt utval råmekrevjande mosar, som til dømes den sjeldsynte vorteknopnikke. Det blei likevel ikkje funne andre raudlista råmekrevjande artar og avgrensinga er difor vurdert som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Verdiane i lokaliteten bevarast best under fri utvikling.

108, Kjosavikåna, Viktig bekkedrag (Bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap) - Verdi B.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 02.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Lokaliteten erstattar gammal polygon BN00008258, Kjosavikåna. Den gamle avgrensningen stammer frå kartlegging utført av Ambio v/Toralf Tysse i 2000. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg mellom Osaland og Kjosavik i Sandnes og omfattar nedre delar av to mindre elver som møtes og munnar ut i sjøen nedanfor Kjosavik. Avgrensinga er strokke opp til der begge elvene kryssar under hovudvegen mellom Sandnes og Høle. Den nedste delen av elva er ikkje inkludert grunna sterk menneskeleg påverknad. Lokaliteten ligg i overgangen mellom klart og sterkt oseanisk seksjon, men heller truleg mest mot fyrstnemnte. Når det gjeld vegetasjonssone kan det meste av lågtliggjande areal i denne regionen plasserast i boreonemoral sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen viktig bekkedrag med utforminga bekk i intensivt drivne jordbrukslandskap. Øvst i elva som kjem frå aust finst fleire mindre fossar. Elles straumar elva for det meste raskt nedover utan at høgdeforskjellen er særleg stor. Det finst velutvikla kantsoner langsmed store delar av elvestrekninga, og der kantsona ikkje er skogkledd, finst halvope beitemark eller anna kulturlandskap. Berggrunnen er fattig og kantsonene dominert av nøysame treslag som svartor, osp, bjørk, rogn og eik. Nokre av eiketrea som står i kanten av kulturlandskapsareal er ganske grove med diameter opp mot 100 cm, men dei fleste av desse er inkludert i ei eiga avgrensing. Vegetasjonen er for ein stor del blåbærdominert med innslag av mykje blåtopp i øvre delar av avgrensinga. I nedre delar blir vegetasjonen noko meir næringskrevjande, men framleis finst berre nøysame artar sjølv om det veks ein del hassel langsmed elva nedanfor samløpet. Nokre småflekke i nedre delar er noko kjedepåverka og her finst artar som bekkkarse, skogsnelle, engsnelle, gauksyre, mjødukt, bekkerundmose, stortujamose, sumpbrommose og skyggehusemose. Slakkstorr vart funnen sparsamt.

Artsmangfold: Det blei ikkje registrert sjeldsynte eller trua artar innanfor avgrensinga, men det blei notert ei rekkje mer eller mindre vanlege mosar knytte til vatn og fuktige miljø. Blant desse er fjordtvebladmose (*Scapania nemorea*), bekkelundmose (*Sciuro-hypnum plumosum*),

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

kysttornemose (*Mnium hornum*), musehalemose (*Isoetecium myosuroides*), klobekkemose (*Hygrohypnum ochraceum*), buttgråmose (*Racomitrium aciculare*) og kjølelvemose (*Fontinalis antipyretica*).

Bruk, tilstand og påvirkning: Kantsonene til elvene er for det meste gamal kulturmark, delvis i gjengroing. Langsmed det austlege elveløpet ovanfor samløpet, har miljøet eit noko meir naturleg preg. Deler av denne strekninga har òg vore beita, særleg på nordsida av elva, medan sørsida er skogsmark. Langsmed elva her finst òg restar av det som truleg er eit gammalt kvernhus.

Vegetasjon: Blåbærskog (A4)

Varmekjær kildeløvsog (E5)

Kulturbetinget engvegetasjon (G)

Verdivurdering: Lokaliteten er intakt med godt utvikla kantsoner og få tekniske inngrep. Lokaliteten utgjer eit viktig naturområde i eit sterkt påverka landskap. Avgrensinga er difor vurdert som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bevarast best under fri utvikling.

109, Osaland-Smårisset N, Hagemark (Eikehage) - Verdi B.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 02.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensinga ligg rett nord for Smårisset ved Osaland, inne i ein trekant som avgrensast av hovudvegen mellom Sandnes og Høle i sør og to elveløp som møtes i vest, aust og nord. Lokaliteten ligg i overgangen mellom klart og sterkt oseanisk seksjon, men heller truleg mest mot fyrstnemnte. Når det gjeld vegetasjonssone kan det meste av lågtliggjande areal i denne regionen plasserast i boreonemoral sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen hagemark med utforminga eikehage og omfattar ein attgroande eikehage med minst 25 eiker med diameter mellom 50-100 cm. Dei store trea står delvis i kanten av det opne arealet og delvis som meir eller mindre frittstående tre. Alle tre har relativt slett bark og holrom blei ikkje registrert. Det finst nokre daude greiner og kvister. Det er i ferd med å gro igjen med ung skog av bjørk, rogn og hassel rundt fleire av trea, særleg dei som har stått relativt ope. Langsmed kantane av lokaliteten har vegetasjonen meir skogpreg og mindre krattskog kjem opp. Vegetasjonen er fattig og dominert av nøysame artar.

Artsmangfold: Det blei ikkje registrert sjeldsynte eller trua artar, artsmangfaldet blei ikkje særleg godt undersøkt og det er eit visst potensial for trua artar i fleire grupper. Det råmekrevjande, oseaniske lavellementet er heilt fraværande og det blei heller ikkje påvist råmekrevjande epifyttiske mosar. Vanlegare artar som kystbustehette (*Orthotrichum lyellii*), ekornmose (*Leucodon sciuroides*) og kystbustehette (*Orthotrichum striatum*) finst vanleg.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten har tidlegare vore meir eller mindre heilt open, men er nå i ferd med å gro igjen med krattskog av bjørk, rogn og hassel. Denne gjengroinga vil redusere funksjonen dei store trea har for fleire lyskrevjande artar.

Vegetasjon: Hagemark (Rødlistebetegnelse) (G20)

Blåbærskog (A4)

Verdivurdering: Lokaliteten inneheld ei rekkje gamle eiketree som er noko trua av gjengroing. Restaureringspotensialet er godt og sjølv om det ikkje er påvist sjeldsynte og truga artar, er det ikkje umogleg at slike finst. Avgrensinga er difor vurdert som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: All krattskog i det tidlegare opne området bør fjernast. Lokaliteten kan med fordel brukast til beite eller slått.

110, Høleåna, Rik sumpskog (Varmekjær kildeløvsog) - Verdi B.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 02.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Lokaliteten erstattar gammal polygon; BN00008291, Høleåna. Den gamle avgrensningen stammer fra kartlegging utført av Ambio v/Toralf Tysse i 2000. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg langsmed og vest for Høleåna rett sør for Høle i Sandnes. Store deler av lokaliteten er kjeldepåverka og rik vegetasjon dominerer. Ein stor bekk som renn i botn av dalen er teke inn i avgrensinga. Ein litt større foss inngår heilt sør i avgrensinga. Lokaliteten ligg i overgangen mellom klart og sterkt oseanisk seksjon, men heller truleg mest mot fyrstnemnte. Når det gjeld vegetasjonssone kan det meste av lågtliggjande areal i denne regionen plasserast i boreonemoral sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen rikare sump- og kjedeskog med utforminga varmekjær kjeldeløvsog i mosaikk med noko svartordominert flaummarksskog. Svartor- og askedominert konkav liside med til dels sterkt kjeldepreg. Skogen er ikkje veldig gammal, truleg fyrstegenerasjons skog på det som tidlegare her vore open beitemark, men som nå er gjeve opp fordi det er for blautt. Dei største aske- og svartortrea oppnår ein diameter på 50 cm. Innimellom finst noko platanlønn, hegg og hassel, men dette er mest for eit busksjikt å rekne. Langsmed bekken finst mykje svartor, til dels med sokkeldanning. Noko areal med flaummarksskog finst langsmed bekken. Vegetasjonen er tydeleg kjeldepåverka og ganske rik med artar som bekkemark, stornesle, mjødurt, geittelg, kratthumleblom og gauksyre. I botnsjiktet dominerer storkransmose (*Rhytidadelphus triquetrus*), kysttornemose (*Mnium hornum*) og kystmose (*Loeskebrum breviostre*).

Artsmangfold: Det er ikkje påvist sjeldsynte eller trua artar innanfor avgrensinga. Det er eit visst potensial for sjeldsynte og trua artar i samband med bekken som renn gjennom lokaliteten.

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Bruk, tilstand og påvirkning: Heile lokaliteten er sterk påverka av menneskjelege inngrep. Heile den kjeldepåverkade lia er litt til sterkt påverka av gjødselsig og kloakksig (?). Vidare er det meste av arealet mellom bekken og hovuedvegen dominert av gamle fyllingar. Det same er begge sidene av bekken heilt nord i avgrensinga. I tillegg finst ein del søppel i heile lokaliteten. I elva finst restar etter eit gammalt kraftverk eller liknande.

Fremmede arter: Noko platanlønn inngår i lokaliteten.

Vegetasjon: Varmekjær kildeløvsog (E5)

Svartor-utf (C3c)

Verdivurdering: Lokaliteten er dominert av ein ganske så velutvikla, men relativt ung varmekjær kjeldelauvsog. Store deler av lokaliteten er i tillegg forureina både av kloakk (?), gjødsel og søppel. Avgrensinga blir difor vurdert som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør ryddast opp i søppel og gjødsel- og kloakksig bør stoppast. Ut over dette bør lokaliteten få utvikle seg så fritt som mogleg slik at verdiane kan bevarast eller aukast.

111, Seldal A, Kalkskog (Kalkbjørkeskog) - **Verdi A.**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 02.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategori følgjer Norsk raudliste for artar 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg rett aust for garden Seldal i Sandnes og omfattar ei bratt vestvendt lise med ein del bergveggar. Berggrunnen er rik bestående av kalkspatmarmor. Lokaliteten ligg i overgangen mellom klart og sterkt oseanisk seksjon, men heller truleg mest mot fyrstnemnte. Når det gjeld vegetasjonssone kan dette området truleg plasserast i sør- til mellomboral sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen kalkskog og kan truleg føres til utforminga kalkbjørkeskog. Lokaliteten dominerast av ung, truleg for det meste fystegenerasjons skog av bjørk, osp, hassel og nokre tre av ask og eik. Vegetasjonen er rik med artar som hengeaks, hundekveke, fingerstorr, lundrapp, vendelrot, fjellmarikåpe, skogsvinerot, taggbregne, markjordbær, gulsildre, blåtopp, skogstorkenebb, gullris, blåknapp og ormetelg. På kalkrike berg finst artar som svartburkne og grønburkne vanleg. Den særers råmekrevjande hinnebregna blei og påvist i ei nordvendt slukt. Fleire av dei nemde karplanteartane er regionalt uvanlege. Mosefloraen er usedvanleg rik for regionen og omfattar mange artar med særers få funn i Sandnes omliggjande kommunar. Putevrimose (*Tortella tortuosa*), storklokkemose (*Encalypta streptocarpa*), bleikkrylmosen (*Plagiomnium zierii*), puteplanmose (*Distichium capillaceum*), skøytmose (*Preissia quadrata*), skortejuvmosen (*Anoetangium aestivum*), kalktuffmosen (*Palustriella commutata*) og kammose (*Ctenidium molluscum*) er alle kalkartar som finst vanleg i lokaliteten.

Artsmangfold: Det blei registrert ei lang rekkje regionalt uvanlege, hovudsakleg basekrevjande karplanter og mosar. Mellom anna blei den dårleg kjende arten spiss-stråmose (*Anomobryum concinatum*) (DD) påvist. Kystsalmose (*Harpantus scutatus*) og kystblæremose (*Frullania jackii*) bør òg nemnast. Av lav blei den sårbare arten *Degelia cyanoloma* (VU) påvist nord i lokaliteten. Det er eit ytterlegare potensial for sjeldsynte og trua mosar og lav.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten dominerast av relativt ung skog og er truleg for ein stor del fyrstegenerasjons skog der det tidlegare har vore meir open beitemark. Nedre delar av lokaliteten inngår framleis i eit større beiteområde, men blir berre i mindre grad brukt av dyra. Det var hestar og sauar som beita i området under kartlegging. Nord i lokaliteten finst eit gammalt steinbrot som er i ferd med å vekse igjen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i ein mosaikk med naturtypelokalitetar i området Nordland- Seldal. Område med rik berggrunn og med høg og jamn råme skaper mange artsrike biotoper.

Vegetasjon: Bjørk-utf / Kalkbjørkeskog (Rødistebetegnelse) (B2c)

Baserik utf (F2c)

Verdivurdering: Lokaliteten er særers artsrik og inneheldt ei lang rekkje regionalt og til dels nasjonalt sjeldsynte og uvanlege artar. I parti finst godt utvikla kalkskog. Avgrensinga er difor vurdert som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten kan beites med svakt beitetrykk som i dag. Noko uttak av brensel vil ikkje skade kvalitetane. Ikkje utfør hogst inntil bergveggane, og spar gamle og grove tre, særleg edellauvtre.

112, Soma NV, Gammel lauvskog (Gammel bjørkesuksesjon) - **Verdi C.**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Lokaliteten erstattar gammal polygon BN00008276, Soma NV. Den gamle avgrensningen stammer fra kartlegging utført av Ambio v/Toralf Tysse i 2000.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg ved Soma rett vest for Sandnes sentrum og omfattar det som truleg er eit gammalt myrområde som nå er grøfta, noko som har ført til ei sterk senking av vannivået. Lokaliteten er meir eller mindre heilt flat. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis. Nokre mindre felt med amfibiolitt og kalkspatmarmor førekjem spreidd. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonssesksjon og i den boreonemorale vegetasjonssone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen gammal lauvskog med utforminga gammal bjørkesuksesjon. Skogen er bjørkedominert, men ikkje veldig gammal. Området er imidlertid eit av få litt større restområde med skog i denne delen av Sandnes og på Låg-Jæren generelt. Lokaliteten har difor ein funksjon for ei rekkje artar. Vegetasjonen er fattig med artar som til dømes torvull, klokkeling, krekling, tyttebær, pors, blokkebær, røsslyng, tepperot og blåtopp. Botnsjiktet er dominert av furumose (*Pleurozium schreberi*), heiflette (*Hypnum jutlandicum*), ribbesigd (*Dicranum scoparium*), og nokre torvmoseartar (*Sphagnum* spp.).

Artsmangfold: Dei to lavartane orelav (*Hypotrachyna revoluta*) og *Fuscidia lightfootii* blei registrert på bjørk i lokaliteten

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er sterkt påverka av senka vannivå og delvis av grøfting. Det som tidlegare har vore ei myr eller ein sump er i dag ein relativt tørr skog.

Vegetasjon: Røsslyng-blokkebærfuruskog (A3)

Verdivurdering: Lokaliteten er teke med fordi den i kraft av å vere eit restareal i eit ellers sterkt påverka landskap spel ei viktig rolle for mange arter. Slike skogkledde restareal er fåtallige på Låg-Jæren og lokaliteten er difor vurdert som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Verdiane i lokaliteten blir teke best omsyn til under fri utvikling.

113, Jutland, Naturbeitemark (Vekselfuktig, baserik eng) - **Verdi A.**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Lokaliteten erstattar gammal polygon BN00008273, Jutland. Audun Steinnes har tidlegare vore på lokaliteten.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg ved Jutland heilt vest i Sandnes kommune og omfattar eit areal med naturbeitemark som heller svakt mot nordvest. Det finst ein del stein i naturbeitemarka som for det meste er ganske ujamn og tuva. Det er noko torvdanning og deler av lokaliteten har mykje til felles med ei grunn myr. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis. Nokre mindre felt med amfibiolitt og kalkspatmarmor førekjem spreidd. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen naturbeitemark med utformingane vekselfuktig baserik eng og fuktig fattigeng. Velhedda naturbeitemark med mykje stein. Vegetasjonen er for det meste lite gjødselprega og mangfaldet av artar er stort. Vanlege karplantearter er røsslyng, tepperot, blodtopp, blokkebær, blåtopp, myrtistel, klokkeling, ryllis, lyssiv, smalkjempe, hjertegras, finnskjegg, mannsøtgras, pors og lusegras. Gulsildre, breiull, småsivaks, engstarr, blåstarr og bjønnbrodd er tidlegare registrert på lokaliteten. Vegetasjonstypa vekselfuktig baserik eng er vurdert som sterkt trua i rødlista for vegetasjonstyper fra 2001 (Fremstad og Moen 2001). Mosefloraen er òg ganske artsrik med gullhårmose (*Brautelia chrysocoma*), heiflette (*Hypnum jutlandicum*), blåmose (*Leucobryum glaucum*), engkransmose (*Rhytidiadelphus squarrosus*), storkransmose (*R. triquetrus*), kammose (*Ctenidium molluscum*) og kystbinnemose (*Polytrichum formosum*). Det renner ein liten bekk gjennom lokaliteten. Langsmed denne veks noko svakt utvikla kjeldevegetasjon.

Artsmangfold: Artsmangfaldet er typisk for velutvikla eksempel av utforminga fuktig fattigeng, men ingen sjeldsynte og trua artar blei registrert. Det er likevel eit visst potensial for trua artar i fleire grupper. Det blei sett mykje vadefuglar på lokaliteten, mest enkeltbekkasin.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten var godt nedbeita på tidspunktet for kartlegging. Det var noko slitasje i form av bar jord og leire, særleg i dei blaute partia. Det er noko gjødselsig frå fulldyrka mark i overkant.

Vegetasjon: Vekselfuktig, baserik eng / Blåstarr-engstarr (vekselfuktig rikeng) (Rødlistebetegnelse) (G11)

Fuktig fattigeng (G1)

Verdivurdering: Intakt og artsrik noko baserik naturbeitemark med lite gjødselpreg. Slike miljø har vorte sjeldsynte i lågtliggjande delar av Jæren etter som fulldyrkinga har skridt fram. Den rike vegetasjonstypa som førekjem på delar av arealet er vurdert som sterkt trua. Lokaliteten er difor eit verdifullt restareal som er vurdert som svært viktig/viktig (A/B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør hevdast som i dag, men pass på at beitetrykket ikkje blir for sterkt, noko som vil føre til meir erosjon. Unngå å tilføre kunstig gjødsel.

114, Lea, Småbiotoper - **Verdi C.**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Lokaliteten erstattar gammal polygon BN00008274, Lea. Den gamle avgrensningen stammer fra kartlegging utført av Ambio v/Toralf Tysse i 2000. Rødlistekategoriar følgjer Norsk rødliste for artar 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lite vierdomiert restareal med dyrka mark på alle kantar aust for garden Lea i Sandnes. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis. Nokre mindre felt med amfibiolitt og kalkspatmarmor førekjem spreidd. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen småbiotopar. Lokaliteten er truleg ein attgrodd dam og er i dag heilt dominert av 2-4 meter høg øyrevier. Feltsjiktet er dominert av nitrofile artar som strandrøyr, bringebær, mjødukt og geitrams.

Artsmangfold: Lokaliteten spel i dag fyrst og fremst ein viktig rolle for spurvefugl, i og med at slike restareal er sjeldsynte på Låg-Jæren. Sivsanger, sivpurv og tornirisk (NT) er tidlegare påvist hekkande på lokaliteten som òg er oppgitt å vere viktig under trekking våren og haust.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er sterkt påverka av gjødsel og er i tillegg utgrøfta på minst to kantar.

Vegetasjon: Lavland-viersump (E2)

Verdivurdering: Liten lokalitet med viktig funksjon som hekke- og rasteområde for fugl. Lokaliteten er i naturtypesamanheng vurdert som lokalt viktig (C-verdi). Ei høgare vektig av viltverdiar til dømes i ei viltkartlegging vil kunne gje høgare verdi.

Skjøtsel og hensyn: Verdiane i lokaliteten blir teke best omsyn til under fri utvikling.

115, Leitemyta, Rogaland radio, Kystmyr (Blanding mellom nedbørsmyr og jordvannsmyr) - **Verdi B.**

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Lokaliteten erstattar gammal polygon BN00008264, Rogaland radio. Den gamle avgrensningen stammer frå kartlegging utført av Ambio v/Toralf Tysse i 2000. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg ved Rogaland radios gamle mottakarstasjon vest for Skjeveland i Sandnes kommune og omfattar eit stort restområde med open hei og myr. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis. Nokre mindre felt med amfibiolitt og kalkspatmarmor førekjem spreidd. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen kystmyr med utforminga "blanding mellom nedbørsmyr og jordvannsmyr, men òg areal med naturtypen kystlynghei i tørrare delar. Store delar av lokaliteten er dels gras og dels lyngdominert med artar som blåtopp, smyle, røsslyng og klokkeling som dominerande artar. Ellers inngår noko blokkebær, mannsøtgras, englodnegras, samt i nokre intermediære parti noko myrflol og duskull. Botnsjiktet er dominert av heiflette (*Hypnum jutlandicum*) i tørre parti, medan torvmosar er heil dominerande i fuktigare delar. I intermediære parti finst mykje grasmose (*Straminergon stramineum*) og engkransmose (*Rhytidiadelphus squarrosus*). Det finst nokre enkeltre i vestre del, medan austre del av avgrensinga er noko tettare tresett med bjørk og rogn, samt ein del tette kratt med øyrevier.

Artsmangfold: Lokaliteten er sær viktig for fugl og det blei observert mykje vadefugl under kartlegging. I tillegg blei det observert jordugle. Den sjeldsynte og raudlista mosen torvsåtemose (*Campylopus pyriformis*) (VU) blei funnen om lag midt i lokaliteten. Denne er svært lite samla i nyare tid.

Bruk, tilstand og påvirkning: Deler av lokaliteten blir beita, medan den austlege delen er uhevd og dels i ferd med å vekse igjen med kratt. Den sørvestlege delen av lokaliteten strekker seg inn blant mottakarmastane til Rogaland radio. Gjødselepreget verker å vere svakt i det meste av lokaliteten. Nokre grøfter finst i austre deler av lokaliteten. Desse påverkar hydrologien her.

Fremmede artar: Nokre unge individ av sitkagran finst spreidd, særleg i den austre delen.

Vegetasjon: Røsslyng-blokkebær-utf (H3a)

Tre-/skogbevokst ombrotrof myr (J1)

Ombrotrof tuemyr (J2)

Verdivurdering: Stort og for ein stor del intakt restområde med viktig funksjon for mange artar, særleg fugl, men òg sjeldsynte artar innan andre grupper. Lokaliteten ert difor vurdert som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Siden alle typer restareal er sjeldsynte på denne delen av Jæren vil det truleg vere riktig å oppretthalde den variasjonen som finst i lokaliteten. Dei delane som i dag ikkje beites, bør truleg få lov til å gro igjen med kratt vegetasjon. Beite bør halde fram der det blir beita i dag.

116, Skjeveland V, Naturbeitemark ((D04) Fuktig fattigeng) - **Verdi C.**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar eit lite areal med noko steinete og lite gjødsla naturbeitemark rett vest for Skjeveland. Avgrensinga grenser mot kantsoner med sitkagran og fulldyrka mark. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis. Nokre mindre felt med amfibiolitt og kalkspatmarmor førekjem spreidd. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen naturbeitemark med utforminga fuktig fattigeng. Vanlege artar er kystmaure, vanleg arve, småsyre, engkvein, smyle, torvull, finnskjegg, tepperot og myrflol. Botnsjikt med engkransmose (*Rhytidiadelphus squarrosus*) og furumose (*Pleurozium schreberi*).

Artsmangfold: Det er ikkje påvist sjeldsynte eller trua artar i lokaliteten. Potensialet reknes òg som lågt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er velhevd og er ut til å bli beita av sau. Gjødselepreget er svakt.

Fremmede artar: Sitkagran planta som skjerm langsmed beitemarka på to kantar.

Vegetasjon: Fuktig fattigeng (G1)

Verdivurdering: Lite, men velhevd naturbeitemark. Denne naturtypen er sjeldsynt på Jæren så det aller meste av beiteareal er sterkt gjødsla. Lokaliteten ert difor vurdert som lokalt viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Hevda på lokaliteten bør halde fram som i dag.

117, Skjeveland, Kystmyr (Atlantisk høgmyr) - **Verdi B.**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Lokaliteten erstattar gammal polygon BN00008280, Skjeveland. Den gamle avgrensningen stammer frå kartlegging utført av Ambio v/Toralf Tysse i 2000.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg rett nord for Skjeveland i Sandnes og omfattar eit større restareal med myr, delvis i gjengroing. Lokaliteten grenser mot fulldyrka mark og bustadeigendomar. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis. Nokre

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

mindre felt med amfibiolitt og kalkspatmarmor førekjem spreidd. Lokaliteten ligg i sterkt oseaensk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen kystmyr med utforminga atlantisk høgmyr. Ombrotrof myr med til dels sterk tuedanning. Det veks ein del furu og bjørk i delar av lokaliteten, og det finst ein del øyrevier og pors i busksjiktet. Feltvegetasjonen er typisk for naturtypen med artar som røsslyng, klokkeling, blokkebær, tyttebær, blåtopp, tepperot, bjønnskjegg, heisiv og lyssiv. Botsjiktet er dominert av torvmosar.

Artsmangfold: Det er ikkje påvist sjeldsynte eller trua artar, men lokaliteten har ein viktig funksjon som hekke- og rasteplass for ei rekkje fugleartar.

Bruk, tilstand og påvirkning: Vestlige delar av lokaliteten er relativt nylig gravd opp og det lagt fleire nye røyr og kummar. Dette har øydelagt den naturlege vegetasjonen på eit ganske stor areal. I tillegg finst nokre gamle grøfter, men store deler av den midtre delen av lokaliteten har meir eller mindre intakt hydrologi. Lokaliteten er dels i ferd med å gro igjen med buskar og kratt.

Fremmede artar: Noko framand gran og furu er planta inn.

Vegetasjon: Tre-/skogbevokst ombrotrof myr (J1)

Verdivurdering: Myra er eit viktig restområde i ein region der nesten alt areal er dyrka opp. Det er ikkje påvist sjeldsynte og trua artar her, men lokaliteten har funksjon som hekke- og rasteområde for mange fugleartar. Kombinert med at intakte myrer i låglandet er sjeldsynte gjer dette at avgrensinga er vurdert som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: De bør ikkje bli gjort nye tekniske inngrep i lokaliteten. Det er ikkje naudsynt med hevd i from av beite eller rydding.

118, Rogaland radio S, Naturbeitemark ((D04) Fuktig fattigeng) - Verdi B.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Lokaliteten erstattar gammal polygon BN00008263, Rogaland radio S. Den gamle avgrensningen stammer fra kartlegging utført av Ambio v/Toralf Tysse i 2000.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg ute i den store naturbeitemarka rett vest for Bruneseveien, vegen som fører opp til Rogaland radio ved Skjæveland. Lokaliteten grensar mot meir gjødsle beitemark på alle kantar. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis. Nokre mindre felt med amfibiolitt og kalkspatmarmor førekjem spreidd. Lokaliteten ligg i sterkt oseaensk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen naturbeitemark med utforminga fuktig fattigeng i mosaikk med mindre areal med utforminga vekselfuktig baserik eng. Vanlege artar er finnskjegg, kregas, myrtistel, marikåpe sp., blåtopp, tepperot. I tillegg finst meir krevjande artar som jåblom, blåstorr, myrsaulauk, småsivaks, loppestorr, hjartegras og vill-lin spreidd, hovudsakleg i samband med rikare sig. Desse små areala ligg truleg nærmast den sterkt trua vegetasjonstypa vekselfuktig baserik eng (se Fremstad og Moen 2001).

Artsmangfold: Med unntak av nokre uvanlege karplanter, blei det ikkje påvist sjeldsynte eller trua artar på lokaliteten. Potensialet verkar òg begrensa.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten inngår i eit større areal med naturbeitemark som blir beita av hest og sau. Arealet er velhevd og tråkkskadar finst nesten ikkje. Ytterkantane av lokaliteten er noko meir gjødselpåverka inn resten.

Vegetasjon: Vekselfuktig, baserik eng / Blåstarr-engstarrang (vekselfuktig rikeng) (Rødlistebetegnelse) (G11)

Fuktig fattigeng (G1)

Verdivurdering: Lite restareal som ikkje er særleg gjødselpåverka. Det finst fleire basekrevjande engartar knytte til areal med ei trua vegetasjonstype og hevdtrykket er godt. Lokaliteten er likevel liten og det er ikkje funne sjeldsynte eller trua artar noko som gjer at verdien er sett til viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Hevda på lokaliteten bør halde fram som i dag. Det er viktig å prøve og unngå at lokaliteten blir utsett for sterkare gjødselpåverknad.

119, Alsnes, gammel fattig edellauvskog (Eikeskog) - Verdi B.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Lokaliteten erstattar gammal polygon BN00008260, Alsnes. Den gamle avgrensningen stammer fra kartlegging utført av Ambio v/Toralf Tysse i 2000.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg på rett nord for garden Alsnes på ei halvøy i Lutsivatnet i Sandnes og omfattar eit større areal med open aust- til nordvendt eikeskog. Lokaliteten ligg i overgangen mellom klart og sterkt oseaensk seksjon, men heller truleg mest mot fyrstnemnte. Når det gjeld vegetasjonssone kan det meste av lågtliggjande areal i denne regionen plasserast i boreonemorale sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen gammal fattig edelløvskog med utforminga eikeskog. Heilt eikedominert skog med tre på 20-50 cm i diameter. Mange av trea har rette stammar og står relativt langt i frå kvarandre, noko som gjev delar av lokaliteten eit lysope preg. Det finst ikkje noko busksjikt. Saman med eit sparsamt og nedbeita feltsjikt gjev dette lokaliteten eit hagemark eller parkliknande preg. Feltsjiktet og botsjiktet er prega av nøysame og vidt utbreidde artar.

Artsmangfold: Eiketrea blei undersøkt med tanke på sjeldsynte og trua lav, men berre nokre meir vanlege artar blei funne. Mangel på riktig gamle og grove tre gjer at potensialet for interessante artar epifyttar ikkje er all verden.

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Bruk, tilstand og påvirkning: Heile lokaliteten blir beita av sau.

Vegetasjon: Blåbær-eikeskog (D1a)

Verdivurdering: Eit større areal med velutvikla eikeskog. Skogen er enno relativt ung, men vil utvikle kvalitetar på litt sikt. Lokaliteten er vurdert som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør ikkje hoggast i lokaliteten. Det beitereregimet som finst i dag kan halde fram.

120, Sandnes sentr. gravlund S., Parklandskap (Kirkegårder) - Verdi A.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 04.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar den søre gravplassen i Sandnes sentrum. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis. Nokre mindre felt med amfibiolitt og kalkspatmarmor førekjem spreidd. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen parklandskap med utforminga kirkegårder. Gravlund med ei lang rekkje grove platanlønn og bøk. Det finnes og nokre grove eiketre, asketre og kastanjetre, samt nokre spredte rognetre og andre prydtre.

Artsmangfold: Dei grove trea er vekseplass for fleire råmekrevjande kryptogamar. Av lav finst grå punktlav (*Punctelia subrudecta*) EN, *Punctelia jeckeri* CR, og liten praktkrinslav (*Parmotrema chinense*) VU, på fleire tre, hovudsakleg bøk og platanlønn. Mosefloraen er òg ganske artsrik, men ingen særleg sjeldsynte artar blei funne. Den noko uvanlege arten ynglehårstjerne (*Syntrichia papillosa*) finst likevel i store mengder på mange av trea. Lav og moseelementet er middels godt undersøkt, og er eit potensial for fleire sjeldsynte og trua artar.

Bruk, tilstand og påvirkning: Heile lokaliteten hevdes som park.

Fremmede artar: Ein stor andel av trea i lokaliteten er ikkje naturlege i regionen, men dei er uansett viktige substrat for sjeldsynte og trua kryptogamar

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i eit nettverk av parkmiljø i denne delen av Sandnes. Dei same sjeldsynte artane finst i fleire av parkane.

Verdivurdering: Parkmiljø med mange gamle og grove tre og fuktig mikroklima. Lokaliteten huser fleire høgt raudlista artar og er difor vurdert som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør bevarast som i dag. Det er viktig å sørge for at det blir ei viss forynging av egna vertstre for dei sjeldsynte artane.

121, Sandnes sentr. gravlund N, Parklandskap (Kirkegårder) - Verdi A.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 04.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar den nordre gravplassen i Sandnes sentrum. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis. Nokre mindre felt med amfibiolitt og kalkspatmarmor førekjem spreidd. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen parklandskap med utforminga kirkegårder. Gravlund med ei lang rekkje grove platanlønn, bøk og *Populus* sp. Det finnes og nokre grove eiketre, asketre og kastanjetre, samt nokre spredde rognetre og andre prydtre.

Artsmangfold: Dei grove trea er vekseplass for fleire råmekrevjande kryptogamar. Av lav finst grå punktlav (*Punctelia subrudecta*) EN og *Punctelia jeckeri* CR på fleire tre, hovudsakleg bøk og platanlønn. Mosefloraen er òg ganske artsrik, men ingen særleg sjeldsynte artar blei funne. Den noko uvanlege arten ynglehårstjerne (*Syntrichia papillosa*) finst likevel i store mengder på mange av trea. Lav og moseelementet er middels godt undersøkt, og er eit potensial for fleire sjeldsynte og trua artar.

Bruk, tilstand og påvirkning: Heile lokaliteten hevdes som park.

Fremmede artar: Ein stor andel av trea i lokaliteten er ikkje naturlege i regionen, men dei er uansett viktige substrat for sjeldsynte og trua kryptogamar

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i eit nettverk av parkmiljø i denne delen av Sandnes. Dei same sjeldsynte artane finst i fleire av parkane.

Verdivurdering: Parkmiljø med mange gamle og grove tre og fuktig mikroklima. Lokaliteten huser fleire høgt raudlista artar og er difor vurdert som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør bevarast som i dag. Det er viktig å sørge for at det blir ei viss forynging av egna vertstre for dei sjeldsynte artane.

130, Skjelbreitjørna S, Rik sumpskog (Viersump i lavlandet) - Verdi B.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 02.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg ved utløpet av elva Svia i søre enden av Skjelbreitjørna i Sandnes kommune og omfattar ein flaumpåverka viersumpskog. Berggrunnen består av gneis og lausmassedekket består av breelvavsetningar. Lokaliteten ligg i sterkt oseaensk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som rikare sump- og kjeldeskog med utforminga "viersump i lavlandet" og er ein flaumpåverka sumpskog. Typen er raudlista innanfor "rikare myrkantmark i lavlandet" som sterkt trua (ein). Lokaliteten har tett krattskog dominert av øyrevier. Feltsjiktet består av gras og urtar, men er nokre stader dårleg utvikla.

Artsmangfold: Av lav blei *Fuscidea lightfootii*, liten praktkrinslav (VU) og orelav funne på øyrevier. Blant moser blei tønnebustehette (*Orthotrichum striatum*), vribustehette (*Orthotrichum pulchellum*) og snutegullhette (*Ulota drummondii*) funne på trestammar, medan palmemose og sumpbroddmose veks på bakken. Kostsåtemose (*Campylopus fragilis*) veks òg i lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Innsjøen er regulert slik at lokaliteten ikkje lenger har intakt flaumregime. Langsmed vestsida er det ei forbygging som truleg påverkar flaumregimet noko. Det er spor av hogst i lokaliteten.

Fremmede artar: Det står noko platanlønn og gran innanfor avgrensinga.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten grensar mot to prioriterte naturtypelokalitetar; beitemyra Skjelbreitjørna SØ og det viktige bekkedraget Svia som renn mellom Skjelbreitjørna og Svihusvatnet.

Verdivurdering: Naturtypen er raudlista som sterkt trua og det er funn av ein sårbar art i lokaliteten. Den inngår òg i eit samanhengande landskap med to andre prioriterte naturtypar. På grunnlag av dette blir lokaliteten, til tross for liten storleik, vurdert som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Ingen skjøtsel er naudsynt. Hogst påverkar verdiane negativt.

131, Voren-Dyranuten, Kystlynghei (Fuktig lynghei) - Verdi A.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson den 01.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Lokaliteten erstattar gammal polygon BN00008287, Vore – Dyranut. Den gamle avgrensningen stammer fra kartlegging utført av Ambio v/Toralf Tysse i 2000. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg i nordhellinga av Voren og Dyranut, sør for Ur-Eikjeland i Sandnes kommune og omfattar eit stort fuktheikompleks. Berggrunnen består av granitt og lausmassedekket består av morene. Lokaliteten ligg i sterkt oseaensk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona. Fuktheia er svært stor og grensar mot fleire andre typar natur som myr, siktagran-plantefelt, vatn og jordbruksmark. Vest i lokaliteten ligg ei kystmyr som er avgrensa som eigen polygon (Voremyra).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen kystlynghei med utforminga "fuktig lynghei", men òg noko areal med naturtypa kystmyr finst innanfor avgrensinga. Naturtypen kystlynghei er raudlista som sterkt trua (ein). Store delar av lokaliteten er lyngdominert, men med innslag av gras. Røsslyng og klokkelyg er dominerande artar, men òg blåtopp, smyle, rome, finnskjegg, fjelljamne og lusegras er vanlege. Langsmed bekkar og i vatnsig i nedkant av lokaliteten står fjellfiol, jåblom, pors, tepperot og blåknapp spreidd.

Artsmangfold: Lokaliteten er viktig for fugl. Det er potensial for å finne klokkesøte (VU), men denne blei ikkje funnen ved befaringa. Nokre møkkmosar blei funne på gammal storfemøkk.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten blir beita, men beitetrykket er vurdert å være lågt og delar av heia, særleg i nordvest, er i ferd med å vekse att med kratt. Det er svært usikkert om lokaliteten framleis blir brent. Gjødelspreget verker å vere svakt i det meste av lokaliteten, men nærmast vegen og garden i nordre del av lokaliteten er gjødelspreget sterkere. Fleire stadar på gammal kystmyr og kysthei i kanten av lokaliteten er det planta siktagran. Denne spreier seg litt innover.

Fremmede artar: Siktagran står fleire stadar rundt den avgrensa lokaliteten og nokre unge individ står innafor avgrensinga..

Del av helhetlig landskap: Kystlyngheia inngår i eit kompleks av kystlyngheier i området. Mange er sterkt påverka av gjødsling og gjenplantning, men denne er meir intakt enn dei andre.

Verdivurdering: Lokaliteten omfattar eit stort kystlyngheikompleks med relativt lite negativ påverknad. Kystlynghei er raudlista som sterkt trua (ein). Det er potensial for nokre sjeldsynte plantar og fuglar. På grunnlag av raudlista naturtype, storleik og lite negativ påverknad er lokaliteten vurdert som svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: Tradisjonell skjøtsel er viktig for å unngå gjengroing. Beite med storfe, lyngbrenning og krattrydding er viktige skjøtelsesmetoder. Gjødsling og gjenplantning ødelegger verdiene.

132, Voremyra, Kystmyr (Jordvannsmyr) - Verdi A.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson den 01.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Lokaliteten erstattar gammal polygon BN00008293, Voremyra. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011. Den gamle avgrensningen stammer fra kartlegging utført av Ambio v/Toralf Tysse i 2000.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg i ei forsenking vest for Voren og sør for Ur-Eikjeland i Sandnes kommune og omfattar ei kystmyr. Berggrunnen består av granitt og lausmassedekket består av torv. Lokaliteten ligg i sterkt oseaensk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona. Myra er langstrakt. Den grensar i vest mot oppdyrka mark og kystlynghei og i aust mot siktagranplantefelt og kystlynghei. Kystlyngheia er avgrensa som ein eigen polygon (Voren-Dyranuten).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen kystmyr med utforminga "jordvannsmyr". Naturtypen kystmyr er raudlista under open myrflate som nær trua (NT). Store delar av lokaliteten er storrdominert, men med innslag av gras og lyng. Pors og klokkelyg veks spreidd i lokaliteten saman med tranebær og rome. Det er innslag av rikmyrartar som engstorr, småsivaks, dvergjamne, myrstjernemose og rosetorvmose.

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Artsmangfold: Lokaliteten er viktig for fugl. Nokre øyenstikkarar blei observert ved befaringa, men dei blei ikkje artbestemt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Myra blir beita, men beitetrykket er vurdert å vere lågt. Det veks att litt med bjørk i nordre del og noko einer står i kantsona mot kystlyngheia. I sørvest påverkes myra av gjødselsig frå jordbruksarealer og i aust er det ein risiko for at siktkagran skal spe seg inn på myra. Nærmast plantefeltet er myra og påverka av drenering fordi platefeltet er grøtta.

Fremmede artar: Sitkagranplantefelt både i nord og i aust.

Del av helhetlig landskap: Kystmyra inngår i eit stort kystlyngheikompleks.

Verdivurdering: Lokaliteten omfattar ei kystmyr som er omgitt av eit stort kystlyngheikompleks med relativt lite negativ påverknad. Noenlunde intakte myrer er sjeldsynte i boreonemoral sone og ei myr av denne storleiken som i tillegg ligg i eit større kystlynghei-kompleks blir vurdert som svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten treng ikkje skjøtsel, men kan beites. Grøfting, gjødsling og tilplanting ødelegger verdiane.

133, Ur-Eikjeland, Hagemark (Bjørkehage) - **Verdi C.**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og av John Inge Johnsen den 02.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ei hagemark som ligg i ein nordvendt skråning ved Ur-Eikjeland i Sandnes kommune. Bjørkehagen grensar til dyrkamark i sør og aust, veg, industriområde og myr i nord og betiemark/hagemark i vest. Berggrunnen består av migmatittisk gneis og lausmassedekket består av morene. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypa hagemark med utforminga "bjørkehage" i mosaikk med viktig bekkedrag med utforminga "bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap" og stor gammal eik. Hagemarka er glissent tresett med bjørk (dbh ca. 40-50 cm), men det førekjem òg rogn, selje og eik. Feltsjiktet er stort sett grasdominert. Eit stort eiketree som målar 125 cm i diameter i brysthøgde står i sørkanten mellom hagemaka og ein steintipp. Eika har brei krone, men ikkje så godt utvikla sprekkemark. Langsmed bekken vest i lokaliteten veks fleire eiker og noko hassel, rogn og spisslønn. Her er feltsjiktet og marka nesten kjeldeprega.

Artsmangfold: Ingen sjeldsynte artar blei registrert, men ei rekkje vanlege mosar og lav blir funne. Blant desse er muslinglav, piggnoppgullhetta, trådkjølmoose, vengemoose, orelov og gulband.

Bruk, tilstand og påvirkning: Hevda er svak og graset høgvekst. Det er truleg gjødselsig frå dyrka mark i sør.

Fremmede artar: Det blei ikkje registrert nokre framande artar i lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Det ligg fleire meir eller midre velutvikla bjørkehagar i dalgangen.

Verdivurdering: Det blei ikkje funne nokon sjeldsynte oseaniske artar i bjørkehagen. Denne er vurdert på grunnlag av relativt grove bjørkar, ei stor gammal eik og potensial for framtidige funn av sjeldsynte artar som lokalt viktig (C). Den store eika i seg sjølv ligg på grensen til viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Hagemarka kan gjerne beites, men må ikkje gjødslast.

135, Skjelbreitjørna SA, Slåtte- og beitemyr - **Verdi B.**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 02.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg langs søraustsida av Skjelbreitjørna i Sandnes kommune og omfattar eit beita myr/hei-område. Berggrunnen består av granitt og lausmassedekket består av torv og morene. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen slåtte- og beitemyr med utforminga beitemyr i mosaikk med kystlynghei med utforminga "fuktig lynghei". Beitetrykket er så sterkt at beitemyr blei valgt framfor kystmyr. Naturtypa kystlynghei er raudlista som sterkt trua (ein). Store delar av lokaliteten er stor- og grasdominert, men med innslag av lyng. Vegetasjonen er ei blanding av myr/kjeldeartar, heiartar og kulturartar.

Artsmangfold: Lokaliteten er artsrik men få sjeldsynte artar blei funne. Kvitmyrak, duskull, myrflol, kvitlyng, klokkeling, tepperot, blåknapp, blåtopp, pors, knappsiv, kornstorr, kjeldeurt, flaskestorr, myrsivaks, grønnstorr, vendelrot, ryllsiv, englodnegras, krypsiv, myrmjølke, stjernestorr, småengkall, finnskjegg, myrtistel, nyseryllik, rome, bjønnskjegg, skavgras, tettegras, blodtopp, sumpkarse, myrsauløk og kystmaure vekst innanfor eit lita areal. Av mosar blei horntorvmose, raudtorvmose, spriketorvmose, bekkelundmose og sumpbroddmose funne. Lokaliteten er viktig for fugl og ein enkeltbekkasin blei observert ved befaringa. Nokre møkkmosar blei funne på gammal storfemøkk.

Bruk, tilstand og påvirkning: I vestre del er det sterk attgroing av heia med einer. Lokaliteten blir beita, men beitetrykket er vurdert å vere relativt lågt. Gjødselpreget verker å vere svakt i det meste av lokaliteten, men i kantsoner mot jordbruksareal i sør og aust blir gjødselspåverknaden gradvis sterkare.

Fremmede artar: Ribbesåtemose blei funnet i lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Beitemyra inngår i kompleks av beitepåvirket myr og lynghei som ligg spreidd i eit ellers sterk kulturpåvirket og gjødslet område.

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Verdivurdering: Lokaliteten omfattar ei stor beitepreget myr- og lyngheikompleks. Det er innslag av nokre kjeldeartar og artar som indikerar rikare forhold. Store myrkompleks skal er vurdert som viktiga i boreonemoral sone og kystlynghei er raudlista som sterkt trua (ein). På grunnlag av raudlista naturtype, storleik og relativt låg gjødelspåverknad er lokaliteten vurdert som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør skjøttast tradisjonelt med rydding, beite og noko brenning på tørrare delar. Gjødsling, grøfting og gjenplantning med tre vil øydeleggje verdiane.

136, Svia, Viktig bekkedrag (Bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap) - **Verdi B.**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson den 01.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategori følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar bekken/elva Svía frå utløpet i Svihusvatnet i aust til innløpet i Skjelbreitjørna i vest og ligg i Sandnes kommune. Berggrunnen består av granitt og lausmassedekket i kantsonen består av morene i vestre delar, breelvavstning i aust og noko torv i forsumpa parti. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen viktig bekkedrag med utforminga "bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap", men inkluderar òg ei kantson av varierende breidde. I vest er kantsona generelt breiare med meir naturleg vegetasjon så som fukthei og myr. I austre del er elva steinsett, stort sett utan kantson, og renn gjennom eit hardt utnytta jordbrukslandskap. I flaumsona langsetter elva veks nokre stadar vierkratt. Mjødur, pors, fjellmarikåpe, tepperot, røsslyng, markjordbær veks langsmed bredden. Bekkelundmose, buttgråmose og klobekkmose veks på steiner i bekken.

Artsmangfold: Det blei ikkje funne nokon sjeldsynte artar langsetter bekken, men ved innløpet til Skjelbreitjørna blei det funne sjeldsynte lav (egen lokalitet Skjelbreitjørna S) og det er eit potensial for slike artar på vier langsmed bekken og ved utløpet frå Svihusvatnet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Austre del er påverka av avrenning frå jordbruksareal og er til dels steinsett. Vegen kryssar elva tre stader på strekningen. Det ligg nokre rundballar rett ved elva i austre del.

Fremmede artar: Der den midterste vegen kryssar eiva finst ein kjempeförekomst av parkslirekne, truleg på fylling. Plantene veks heilt ut mot vatnet. I samme område veks òg rødhyll, stikkelsbær og platanlønn. Sistnevnte står òg andre stadar langsmed elva.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten knytter samman to innsjøar i eit sterkt utnyttat jordbrukslandskap.

Verdivurdering: Elva Svía renn gjennom eit sterkt utnytta kulturlandskap og bind saman to innsjøar. Langsetter delar av strekninga har elva ei godt utvikla kantson, med både vierkratt, hei- og myrvegetasjon. Lokaliteten blir difor vurdert som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Ei breiare kantson vil auke verdiane, særleg i austre delar av lokaliteten. Dette vil òg redusere avrenninga av næring frå jordbruksareal omkring. Rundballar i kantsona kan gi næringslekkasje til elva. Fjerning av frammede artar som parkslirekne vil auke verdiane i lokaliteten.

137, Tveit, Kystmyr (Jordvannsmyr) - **Verdi B.**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 04.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategori følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ei myr vest for Tveit i Sandnes kommune. Berggrunnen består av granitt og lausmassedekket består av morene og torv. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som kystmyr med utforminga jordvannsmyr. Vegetasjonen er storrdominert med innslag av gras og lyng. Kantane er busk- og tresette med bjørk og øyrevier. Dvergbuskar kjem inn i tørrare parti.

Artsmangfold: Blant karplanter blei rome, blåtopp, engkvein, stjernestorr, duskull, skogsnelle, myrfiol, tepperot, knappsiv og kornstorr registrert på den opne myra. Pors, røsslyng, klokkeløng, blokkebær og krepling veks på tørrare tuer og i nærleiken av grøftkantane. Av mosar blei raudtorvmose, vortetorvmose, sumptorvmose og filtbjørnemose registrert. Dette er vanlege artar i området. Vanleg øyenstikker (*Aeshna juncea*) fløy fortsatt i lokaliteten i oktober.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det går tre større grøfter gjennom myra. Dette har ført til attgroing nærast grøftene, medan store areal på litt avstand frå grøftene har tilnærma intakt grunnvasstilstand. Myra har truleg vore slått og/eller beita tidlegare.

Fremmede artar: Ingen frammede artar blei registrert.

Del av helhetlig landskap: Relativt intakte myrer er eit meir sjeldsynt innslag i Sandnes, der store areal har vorte dyrka opp til jordbruksmark eller planta igjen med skog.

Verdivurdering: Myra ligg i eit sterkt påverka kulturlandskap og er utsett for noko grøfting. Den er stor og har store areal med tilnærma intakt grunnvasstand og er på grunnlag av dette vurdert som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Tetting av grøfter vil auke naturverdiane i lokaliteten.

138, Skeiberget, Sørvendte berg og rasmarker (Stabil utforming på moserik, grovsteinet blokkmark) - **Verdi C.**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategori følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ei sørvendt, tresett rasmark og ei hagemark i ei lise som heller ned mot innsjøen Seldalsvatnet i Sandnes kommune. Berggrunnen består av migmatittisk gneis og lausmassedekket består av skredmateriale som kan ha innslag av både olivinestein og marmor. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som sørvendt berg og rasmark i mosaikk med bjørkehage i nedkant av rasmarka. Det er ein relativt småvaksen bjørkeskog med innslag av noko hassel, osp og eik. I busksjiktet finst krossved, vivendel og noko einer spreidd. Feltsjiktet er sparsamt utvikla med artar som gullris, fugletelg, blåbær, blåtopp, blåknapp, fingerstorr og gaukesyre men det veks òg nokre meir krevjande artar som til dømes markjorbær, skogfiol, knollerte knapp og fagerperikum på mark påverka av rikare sivevatn. I botnsjiktet veks både mindre og noko meir krevjande mosar. Skogen er stort sett ung og det finst sparsamt daud ved.

Artsmangfold: Ei rekkje meir eller mindre vanlege mosar og nokre lav blei registrert: kystpute, blanknever, orelav, *Pertusaria albescens*, kammose, kystmoldmose, stivlommose, krusfellmose, kystkransmose, steingullhette, berghinnemose, galleteppe-mose og kystflattmose.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen og hagemarka har truleg vore meir open tidlegare. Det er eit svakt beitetrykk på lokaliteten.

Fremmede artar: Ingen funn av frammande artar.

Del av helhetlig landskap: Det er fleire hagemarker og rasmarker i dalgangen med funn av sjeldsynte artar.

Verdivurdering: Det er eit potensial for sjeldsynte oseaniske lav og mosar i lokaliteten, men ingen blei påvist. Rasmarksskogen og hagemarka er stort sett ung. Lokaliteten er vurdert som lokalt viktig (C) på grunnlag av godt potensial for sjeldsynte artar og nærleik til liknande og bedre utvikla lokalitetar.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling.

139, Soredalen, Kystlynghei (Fuktig lynghei) - Verdi B.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 04.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar området langsmed innløpsbekken i nordaustre del av Svedalsvatnet i Sandnes kommune. Berggrunnen består av gneis og i øvre delar kalkspatmarmor. Lausmassedekket består av breelavsetningar i sørvest og morene i nordaust. Fleire bekkedrag og mindre sig gjev delar av området myr/kjeldepreg. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som kystlynghei med utforminga fuktig lynghei i mosaikk med beitemyr. Kystlynghei er vurdert som ein sterkt trua naturtype (ein). Vegetasjonen er gras- og storrdominert, men med innslag av lyngartar og lokaliteten kunne eventuelt vore karkaterisert som naturbeitemark.

Artsmangfold: Av karplanter blei blåtopp, krypsiv, myrsaulauk, lodnegras, myrfiol, rylsiv, stjernestorr, engkvein, kornstorr, tepperot, klokkeling, myrtistel, bjønnskjepp, heisiv, grønstorr, vill-lin, bekestjerneblom og myrmjølke registrert, men ingen direkte sjeldsynte artar. Av moser blei broddmose sp., kjeldesildremose, raudtorvmose, vortetorvmose, stormakkmose og raudmakkmose. Dette er vanlege artar i regionen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten som heilskap beites av sau, men desse går mest i dei mest gjødsle områda. Det er truleg gjødselsig frå gjødsle arealer i og rundt lokaliteten. Delar gror att med einer.

Fremmede artar: Det blei ikkje registrert frammede artar i lokaliteten, men det står ein del i vegskrenten langsmed vegen som går på nordvestsida av lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Fuktig hei og myr begynner å bli eit meir sjeldsynt innslag i Sandnes, der store areal er blitt dyrka opp til jordbruksmark eller planta igjen med skog.

Verdivurdering: Lokaliteten omfattar eit stort område med fukthei og myr som framleis er i hevd med beite. Området er noko gjødselpåverka og delar gror att med einer. Kystlynghei er raudlista som sterkt trua (ein). Det er potensial for nokre sjeldsynte planter og fuglar. På grunnlag av raudlista naturtype og storleik er lokaliteten vurdert som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Hald fram med beite og rydd einerkratt. Gjødsling eller skogplanting i eller i nærleiken av lokaliteten vil redusere verdiane.

140, Kvednahaugen, Kystlynghei (Fuktig lynghei) - Verdi B.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 04.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar eit hei/myr-kompleks nord for Svidheia i Sandnes kommune. Norvestre del er ikkje feltbefart, men inkludert på grunnlag av ortofoto. Berggrunnen består av båndgneis, stedvis med innslag av amfibolitt. Lausmassedekket består av morene og torv. Fleire kjelder og bekkedrag gir delar av området myr/kjeldepreg. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som kystlynghei med utforminga fuktig lynghei i mosaikk med kystmyr med utforminga jordvannsmyr. Kystlynghei er vurdert som ein sterkt trua naturtype (ein). Vegetasjonen er lyngdominert med stort innslag av gras og storr. Dvergbuskar i området er pors, røsslyng, klokkeling, blokkbær og den regionalt noko sjeldsynte dvergbjørk.

Artsmangfold: Av karplanter blei kornstorr, tepperot, bjønnskjepp, finnskjepp, engkvein, smyle, geitsvingel, blåtopp, heisiv, lusegras, stjernestorr, grønstorr, rome, duskull, knappsiv, trådstarr, krypsiv, myrtistel, rundsoldogg, flaskestorr og noko elvesnelle registrert, men

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

ingen direkte sjeldsynte artar. Av mosar blei raudtorvmose, vortetorvmose, heigråmose, fløyelstorvmose og kysttorvmose funne. Dette er relativt vanlege artar i området.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er eit grøfta sitkagranplanefelt sørvest for lokaliteten. Dette kan ha påverka hydrologien i lokaliteten og det kan i tillegg spre seg inn sitkagran. I vest og nordvest gror heia att med einer. Ei høgspenlinje kryssar lokaliteten.

Fremmede artar: Sitkagran kan spreie seg inn frå plantefeltet.

Del av helhetlig landskap: Fuktig hei og myr begynner å bli eit meir sjeldsynt innslag i Sandnes, der store arealer er blitt omgjort til jordbruksmark eller planta igjen med skog.

Verdivurdering: Lokaliteten omfattar eit stort område med fukthei og myr med kjeldepreg. Delar av heia gror igjen med einer. Naturtypen kystlynghei er raudlista som sterkt truet (ein). Det er potensial for nokre sjeldsynte planter og fuglar. På grunnlag av raudlista naturtype og storleik er lokaliteten vurdert som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Rydding av einerkratt og beite vil gi kystlyngheia ein betre tilstand. Grøfting eller graving i myr- og kjeldeelane av lokaliteten vil øydeleggja verdiane der.

141, Hammarsdalen 1, Kystmyr (Jordvannsmyr) - Verdi B.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 02.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ei myr og eit tjern vest for Store Hammarsfjell i Sandnes kommune. Berggrunnen består av augegneis og lausmassedekket består av torv. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som kystmyr med utforminga jordvannsmyr. Vegetasjonen er storrdominert med innslag av gras og lyng.

Artsmangfold: Av karplanter blei rome, rundsoldogg, bjønnskjegg, kvitlyng, blåtopp, kvitmyrak, bukkeblad, myrfiol, tepperot og trådstorr registrert på myra, medan det veks elvesnelle, kysttjønnaks (sterkt kystbunden), kvit nøkkerose og ein blærerot (truleg *Utricularia minor* eller *U. intermedia*) i tjernet. Pors, røsslyng og krekling veks på tørrare tuver. Av mosar blei raudtorvmose, vortetorvmose, dvergtorvmose, vasstorvmose og kjøtttorvmose funne. Dette er relativt vanlege artar i området.

Bruk, tilstand og påvirkning: Myra er meir eller mindre intakt utan spor av grøfting. Det går ein liten kjerreveg i nordenda av lokaliteten.

Fremmede artar: Ved vegen i vestkanten av lokaliteten står både ein spirea og ein frammad mispelart.

Del av helhetlig landskap: Intakte myrer er eit meir sjeldsynt innslag i Sandnes, der store areal er blitt omgjort til jordbruksmark eller planta igjen med skog.

Verdivurdering: Lokaliteten omfattar ei stor og intakt jordvannsmyr i boreonemoral vegetasjonssone, og avgrensinga vurderes difor som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten er ikkje avhengig av skjøtsel og bør få ligge i fred.

142, Hammarsdalen 2, Kystmyr (Jordvannsmyr) - Verdi C.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 02.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ei smal myr og eit lite tjern sørvest for Store Hammarsfjell i Sandnes kommune. Berggrunnen består av augegneis og lausmassedekket består av torv. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som kystmyr med utforminga jordvannsmyr. Vegetasjonen er storrdominert med innslag av gras og lyng. I kantene dominerar einer og pors med innslag av røsslyng og blokkebær i busksjiktet og her er det òg eit glissent tresjikt med furu, bjørk og noko selje. Nokre små eikeplanter står på tørrare tuver.

Artsmangfold: Orelav blei registrert på på selje. Ute på den opne myra veks rome, duskull, klokkeling, stjernestorr, blåtopp og tepperot. Av moser blei storbjørnemose og sumptorvmose funne. Dette er vanlege artar i området.

Bruk, tilstand og påvirkning: Myra påverkes truleg noko av vegen i sørvestre kant, men er elles tilsynelatende intakt. Myra kan ha vore meir open i tidlegare tider i samband med utmarksbeite.

Fremmede artar: Ingen fråmmande artar blei registrert i lokaliteten

Del av helhetlig landskap: Intakte myrer begynner å bli eit meir sjeldsynt innslag i Sandnes, der store areal er blitt omgjort til jordbruksmark eller planta igjen med skog.

Verdivurdering: Lokaliteten omfattar ei nokså intakt og relativ stor jordvannsmyr i boreonemoral vegetasjonssone. Den er på grunnlag av dette vurdert som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten er ikkje avhengig av skjøtsel.

143, Asbjørntjørn N, Gammel barskog (Gammel furuskog) - Verdi B.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 02.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg nord for Asbjørntjørn i nordaustre del av Sandnes kommune og omfattar ein furuskog. Berggrunnen består av augeneis og lausmassedekket er tynt og består av morene. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som gammal barskog med utforminga "gammal furuskog". Skogen er av blåbærtype men innslag av gras, for eksempel blåtopp. I busksjiktet veks einer og tresjiktet er dominert av furu med innslag av osp og bjørk og noko eik. Furutrea måler 30-40 cm i brysthøyde, men enkelte er grovare. Skogen er stort sett einsjiktet med lite aldersspredning. Det er ein del gadd, men få læger.

Artsmangfold: Horn- og/eller ringstry (NT) veks langt ned på stammen på mange av furutrea. brun korallav veks på bjørk med grov bark. Kvitringnål og fausknål blei funne på furugadd. Av moser blei blåmose, vegnikke, skogåmemose, fjordtvebladmose, pelssåtemose og heigråmose registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er nokre spor av hogst i lokaliteten.

Fremmede artar: Ingen registrert i lokaliteten, men store førekomster av bulkemispel langsetter bekken og vegen vest for avgrensinga.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten grensar mot ein eik/furuskog i søraust, eit brannfelt i nord og ei kløft med rik mose- og lavflora i nordaust.

Verdivurdering: Furuskogen har ein del eldre tre og førekomst av gadd og nokre læger. Det er truleg funn av ein eller to nær true lavararter. Det er fleire naturtypelokalitetar i området slik at denne inngår i ein større heilhet. Lokaliteten er vurdert som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiane blir best tatt omsyn til ved fri utvikling.

144, Ørnamhamaren, Nordvendte kystberg og blokkmark (Sørlig, oseanisk moseutforming) - Verdi A.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og av John Inge Johnsen den 04.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ei nordvestvendt kløft på nordsiden av Hammarsfjellet i nordaustre del av Sandnes kommune. Berggrunnen består av augeneis og lausmassedekket er tynt. I nedkant av lokaliteten ligg ei lita myr. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen nordvendte kystberg og blokkmark med utforminga sørleg, oseanisk moseutforming. Furu dominerer tresjiktet, men det er innslag av grov osp, bjørk og noko rogn og selje. Marka er storblokket med eit tjukt moseteippe. I feltsjiktet veks noko blåbær, tyttebær, krekling, lusegras og smyle. Ein liten bekk renn i botn av kløfta.

Artsmangfold: Lokaliteten har eit rikt mangfold av kryptogamar. Dette gjeld både artar knytta til bergveggar og store steinblokker, samt epifyttar. Det blei registrert ei lang rekkje vanlege oseaniske lav og moser. Blant sjeldsynte artar blei butturnemose (VU), kystkorallav (NT), Gul pærelav (*Pyrenula occidentalis* cf.) (NT), Hasselrurlav (*Thelotrema sueticum* cf.) (NT) og hornstry cf. (NT) registrert. Andre artar som kan nemnast er purpurmose (*Pleurozia purpurea*) og den lille råmekjevande bregna hinnebregne.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er ikkje veldig gammal, men det blei ikkje funne spor av hogst. Myra og skogen i nord har vore utsett for brann.

Fremmede artar: Ingen frammande artar blei registrert i lokaliteten, men ribbesåtemose veks på stein ved myra i nord.

Del av helhetlig landskap: Det er fleire nordvendte kløfter i regionen med stort mangfold av oseaniske lav og mosar.

Verdivurdering: Lokaliteten har ein velutvikla lav- og moseflora med fleire råmekrevjande sjeldsynte artar. Skogen er lite påverka av hogst. Det er store førekomstar av hinnebregne og stort arts mangfold av mosar og lav. Den er difor vurdert som svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør bevarast under fri utvikling.

145, Hammar, Brannfelt - Verdi B.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 02.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ei myr og ei skogkledd liside nord for Ørnamhamaren i nordaustre del av Sandnes kommune. Berggrunnen består av augeneis og lausmassedekket er tynt, men består av torv på myra. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga omfattar naturtypen brannfelt. Det er ei myr, ein myrskog og ein grunnlendt furu- og bjørkeskog som har brunne. Brannen har skada og tatt livet av fleire furutre på myra, men ikkje gått djupt ned i torva. I lisida er mange tre drepne av brannen, mens andre har unngått brannen og overlevd. Skogtypa som har brunne er fattig og skrinnglyngskog.

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Artsmangfold: Artsmangfaldet blei ikkje undersøkt, men det er fleire raudlista artar av fyrst og framst sopp, lav og insekter som er knytta til brent mark og brent ved.

Bruk, tilstand og påvirkning: Storparten av området er ikkje hogd ut etter brannen.

Fremmede artar: Ribbesåtemose har etablert seg på brent mark på småkoller i myra.

Del av helhetlig landskap: Brannfelt er sær s uvanlege i oseanisk vegetasjonsseksjon.

Verdivurdering: Lokaliteten utgjør ein for regionen sær uvanleg naturtype, med stor mengde daude tre og brent ved. Brannfeltet er framleis sterkt prega av brannen. Artsmangfald blei ikkje undersøkt, men fleire artar på raudlista er avhengige av slike områder. Lokaliteten er på grunnlag av dette vurdert som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling.

146, Steinane, Rik sumpskog (Varmekjær kjeldelauvskog) - Verdi C.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ein varmekjær kjeldelauvskog. Skogen veks på begge sider av riksveg 13 i eit lite område ved Steinane på nordsiden av Lutsivatnet i Sandnes kommune. Berggrunnen består av migmatittisk gneis og lausmassedekket består av breavsetninger. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen rikare sump- og kjeldeskog med utforminga varmekjær kjeldelauvskog. Naturtypen er raudlista som sårbar (VU). Tresjiktet er dominert av svartor, platanlønn og selje med noko rogn og eik i kanten. I busksjiktet veks kristorn, vivendel og ei rekkje frammande buskar. I feltsjiktet veks skavgras, skogsnelle, mjødurt, skogkarse, sverdlilje og skogburkne. I kantene veks òg blåknapp, markjordbær og blåklokke. Trea er forholdsvis unge og måler ikkje meir enn 20 cm i dbh. Særlig platanlønnen er ung og i ferd med å vekse opp i kronene til svartortrea.

Artsmangfold: Ingen sjeldsynte artar blei registrert i skogen. Orekjuke blei registrert på svartor. Sumproddmose og lundveikmose veks i botnsjiktet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det fins noko gadd , men det er generelt lite daud ved i biotopen. Kjeldesbogen deles i to av riksveg 13.

Fremmede arter: Bulkemispel, stikkelsbær og platanlønn er vanlege i biotopen.

Del av helhetlig landskap: Det er registrert få rikare sump- og kjeldeskgar i området.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten og sterkt påverka. Naturtypen er raudlista som sårbar (VU). Kjeldesbogen er difor vurdert som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Fjerning av frammande artar vil auke verdiane. Unngå fortsatt drenering eller fylling i samband med til dømes utbedring av vegen.

147, Dybinglia, Gammel fattig edellauvskog (Eikeskog) - Verdi B.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 04.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Lokaliteten erstattar gammal polygon BN00008256 - Dybinglia. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ei skogkledd lise som heller ned mot innsjøen Dybningen i Sandnes kommune. Berggrunnen består av migmatittisk gneis og lausmassedekket består av morene. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som gammal fattig edellauvskog med utforminga eikeskog. Delar er noko rikare og kunne eventuelt vore klassifisert som rik edellauvskog. Det er ein relativt storvokst eikeskog som veks i ei steinur med grove blokker. Mange eiker måler 30-50 cm i brysthøgde, medan einskilde tre måler 70 cm i dbh. Noko lind finst spreidd. I busksjiktet veks hassel og bjørk og i det glisne feltsjiktet veks einstape, smyle, engkvein, lækjeveronika, gaukesyre og tepperot. Det er innslag av rikare flora med artar som blåklokke, myske, revebjelle og breiflangre. I botnsjiktet veks mellom anna kystkransmose, kystbjørnemose. Det er stort sett lite daud ved i skogen, men det finst ein del tynne gadd og læger av eik og bjørk.

Artsmangfold: Fløyelsbjørmebær (VU) veks spreidd i skogen, særleg i meir ope parti. Eikelav (*Flavoparmelia caperata*) (NT) veks på ei eik saman med skorpelaven vanleg rurlav (*Thelotrema lepadinum*).

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen har vore meir open tidlegare og det kjem nå opp ein god del ung hassel og bjørk. Den blir beita av sau, men med lågt beitetrykk. Det går ein liten kjerreveg i overkant av lokaliteten.

Fremmede artar: Mispelartar veks spreidd i skogen. Det er planta gran i ei smal stripe mellom to hytter.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten bør sjåast i sammanheng med andre sørvendte lisider i området med varmekrevende vegetasjon og edellauvskog.

Verdivurdering: Eikesbogen er relativt storvaksen og begynner å utvikle viktige daudved element. Det blei funne ein nær trua lav og ei type bjørnebær som er vurdert som sårbar. I eikehagen nordaust for eikesbogen blei det funne fleire sjeldsynte lav. Lokaliteten er difor vurdert som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Fjerning av gran og mispelartar vil auke naturverdiane i lokaliteten.

148, Dybinglia NA, Hagemark (Eikehage) - Verdi A.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 04.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ei hagemark/beitemark i ei lise som heller ned mot innsjøen Dybningen i Sandnes kommune. Berggrunnen består av migmatittisk gneis og lausmassedekket består av morene. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen hagemark med utforminga "eikehage" og ei naturbeitemark med utforminga "frisk fattigeng". Vegskråninga langsetter riksveg 13 er inkludert på grunnlag av store mengder fløyelsbjørnebær. I hagemarka står fleire grove eiketre med diameter i brysthøgde på rundt 50 cm. Feltsjiktet er grasdominert. Her veks òg tepperot, smalkjempe og mykje einstape.

Artsmangfold: Det veks store mengder fløyelsbjørnebær (VU) spreidd i heile lokaliteten. På grove eiketre i hagemarka i nordvest blei orelav, liten praktkrinlav (VU) og grå punktlatv (ein) registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten blir beita av sau, men det er tydelege teikn til attgroing i heile lokaliteten. Sørvest i lokaliteten ligg fleire hytter og områda rundt desse er prega av attgroing.

Fremmede artar: I vegskråninga, beitemarka og hagemarka veks fleire fremmede artar, for eksempel gyvel, hagelupin, sprikemispel, divelsmispel, bulkemispel, rosemispel, siktkagran og berberis.

Del av helhetlig landskap: Denne eikehagen er samman med fleire sørvendte eikehagar langsmed riksveg 13 viktige habitat for sjeldsynte bladlavar.

Verdivurdering: Hagemarka og beitemarka er prega av attgroing, men det er gjort fleire funn av sjeldsynte artar. Lokaliteten er vurderst som svært viktig (A), men verdiane vil bli redusert ved manglande hevd eller skjøtsel.

Skjøtsel og hensyn: Rydding av kratt (ikkje fløyelsbjørnebær) og fjerning av frammande artar er viktig i heile lokaliteten. I vegskråninga bør osp, bjørk, selje, furu og alle fremmede artar fjernast og dette må gjerast fleire gonger for at artane skal bli borte. Rundt hyttene er attgroinga særleg sterk og her kan det med fordel bli rydda mykje. I beitemarka og hagemarka bør alle frammande artar fjernast, beitestrykket bør aukast og kratt og buskar (ikkje fløyelsbjørnebær) bør ryddast manuelt.

149, Bråsteinvatnet, Rik kulturlandskapssjø (Kalkfattigere utforming) - Verdi A.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og av John Inge Johnsen den 02.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar innsjøen Bråsteinvatnet i Sandnes kommune. Innsjøen grenser mot beitemark, dyrka mark, veger og noko skog. Berggrunnen består av migmatittisk gneis og lausmassedekket rundt innsjøen er morene, breelvavstninger og torv. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen rik kulturlandskapssjø med kalkfattigere utforming. Det er generelt lite vasskantevegetasjon langsmed sjøen, men i lune vikar står ein del gras- og storrvegetasjon, for eksempel noko strandrør og takrør. I innsjøen er det òg registrert stivt brasmegrass, sylblad, tusenblad, småtjønnaks, butt-tjønnaks og hjertetjønnaks.

Artsmangfold: I bekken i søraust er det tidlegare vorte funne bekkeniauge. Det er tidlegare òg gjort funn av fleire raudlista planter og alger: mjukt havfruegras (ein), dvergglattkrans (ein), glansglattkrans (NT).

Bruk, tilstand og påvirkning: Innsjøen er påverka av gjødselsig frå jorder og gjødsla beitemarker.

Fremmede artar: Det blei ikkje registrert nokon frammande artar i lokaliteten, men sitkagran er planta heilt ned til stranda i søraust.

Verdivurdering: Lokaliteten er på bakgrunn av fleire funn av sjeldsynte karplantar og alger vurdert som svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: Forurensing vil ødeleggje verdiane.

150, Figgjo, Stor elveør (Elveørkratt) - Verdi B.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson den 04.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjer ein strekning av elva Figgjo frå brua ved Møgedalshølen til Europaveg 39. Berggrunnen består av migmatittisk gneis og lausmassedekket består av elveavsetningar og noko torv. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som stor elveør med utforminga elveørkratt, men er heller eit elveparti med mange små øyar med open flaummark og flaumskogmark. Open flaumfastmark er raudlista som nær trua (NT). Lokaliteten har flaumpåverka skog- og krattvegetasjon samt flaumpåverka open mark. Langsetter bredden av elva og på småøyar i elva veks ask (NT), selje, gråselje (grov), rogn, hegg, øyrevier, gråor, svartor, hassel, spisslønn. Feltsjiktet består av store bregner og høgstauder som skogburkne, mjørdurt, hengjeveng, takrør, geittelg og ormetelg. I beita parti veks knappsiv, skogkarse, markjordbær og landøya og ei svært stor bjørk (dbh 55 cm).

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Artsmangfold: Det er stort potensial for både lav og mosar knytta til flaummarksmiljø.

Bruk, tilstand og påvirkning: Delar av arealet blir beita av gjeit. Det området er nylig rydda for skog og kratt.

Fremmede artar: Det står noko platanlønn, parkslirekne og gran innafor avgrensinga. Lengsmed delar av sørbredda er det planta noko lerk.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten utgjer ein del av elva Figgjo utan store forbygninger der arealet er utsett for eit naturleg flaumregime.

Verdivurdering: Deler av arealet er raudlista som nær trua (open flaumfastmark). Elvebreddene og elveøyrrer blir flauma regelmessig og har typisk flaumprega vegetasjon. Det er potensial for både mosar og lav. Lokaliteten er vurdert som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling.

151, Todnem, Slåtte- og beitemyr - **Verdi B.**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011. Polygonet erstatter gamal naturtypelokalitet (BN00008265). Den gamle avgrensningen stammer fra kartlegging utført av Ambio v/Toralf Tysse i 2000.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ei beitemyr/fukteng som ligg i jordbrukslandskapet ved Soma i Sandnes kommune. Berggrunnen består av glimmergneis og lausmassedekket består av torv og morene. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensninga omfattar naturtypen slåtte- og beitemyr med utforminga beitemyr, men kunne òg vore kartlagt som naturbeitemark med utforminga våteng. Hele området er vått og tuva med ein miks av myr- og kulturmarksartar. Det er innslag av noko basekrevjande vegetasjon i store delar av lokaliteten.

Artsmangfold: Beitemyra er artsrik og her blei det funne engkall sp, blåstorr, myrsaulauk, engstorr, ryllsiv, knappsiv, blåkoll, ljåblom og blåtopp. Av mosar blei det registrert myrstjernemose, pjusktjønnmose og sumpbroddmose. Området er viktig hekkeområde for vadefugl som vipe, storspove og enkeltbekkasin.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er gjødselpåverka og blir beita av storfe.

Fremmede artar: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten utgjer eit viktig restområde i eit sterkt utnytta jordbrukslandskap.

Verdivurdering: Lokaliteten ligg i eit sterkt utnytta jordbrukslandskap. Det er ei våt beitemyr/naturbeitemark med rikare vegetasjon med mellom anna blåstorr. Den er påverka av gjødsling og er vurdert som viktig (svak B), men verdiane vil bli redusert om dagens gjødselregime held fram.

Skjøtsel og hensyn: Verdiane vil auke om bruk av gjødsel unngås. Beite med storfe er gunstig.

152, Vølstadskogen, Gammel barskog (Gammel furuskog) - **Verdi C.**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson 04.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ein gammal furuskog. Skogen veks rett vest for fylkesveg 44 på Vølstadskogen camping i Sandnes kommune. Berggrunnen består av glimmergneis i vest og kalkspatmarmor i aust og lausmassedekket består av morene. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen gammal barskog med utforminga "gammal furuskog", men har òg eit sandfuruskog-liknande preg. Furutrea måler 20-50 cm i brysthøgde og fleire har store kroner. Det veks mykje bjørk og rogn i busksjiktet samt gran og platanlønn. Noko hassel og kristtorn veks også her. I feltsjiktet dominerer store bregner (skogburkne, broddtelg mfl.) med innslag av blåbær, blåtopp og gaukesyre. Det er generelt lite daud ved i skogen.

Artsmangfold: Ingen sjeldsynte artar blei registrert i skogen. Kattugle blei registrert på nattetid. Biotopen bør undersøkast for markboende sopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen veks ved og inne på ein campingplass og skjøttes truleg dels ved fjerning av daude tre og noko rydding.

Fremmede artar: Lokaliteten er sterkt prega av frammande artar (hageplatner) som har blitt planta ved hyttene. Det veks òg både sitkagran, vanleg gran og platanlønn i biotopen.

Del av helhetlig landskap: Furuskogen ligg i eit sterkt utnytta jordbrukslandskap.

Verdivurdering: Furuskogen har fleire grove furutre, men lite daud ved. Den utgjer eit viktig restareal i eit sterkt påverka jordbrukslandskap. Furuskogen er vurdert som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten treng ikkje skjøtsel for å oppretthalde verdiane.

153, Soma SØ, Naturbeitemark ((D04) Våt/fuktig, middels næringsrik eng) - **Verdi B.**

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011. Polygonet erstatter gamal naturtypelokalitet (BN00008279). Den gamle avgrensningen stammer fra kartlegging utført av Ambio v/Toralf Tysse i 2000.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ei våt eng som ligg i jordbrukslandskapet ved Soma i Sandnes kommune. Berggrunnen består av glimmergneis og lausmassedekket består av torv og morene. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga omfattar naturtypen naturbeitemark med utforminga våteng i mosaikk med beitemyr og bekkedrag i intensivt drevne jordbrukslandskap. Lengst aust er eit særskild fuktig myrparti med til dels rik flora og litt vest for denne veks ein ung og beita skog med bjørk og mykje ung rogn på ein liten kalle. I sør renn ein smal bekk inn i lokaliteten og i vest er det avgrensa våteng med noko vierkratt. I vierkrattet veks gråselje og ei grov gammal selje med orelav. Hele området er tuva og veldig vått. Det er fleire eroderte område med vannansamlingar.

Artsmangfold: Beitemyra i aust er mest artsrik og her blei det funne småengkal, blåstorr, grønstorr, krypsiv, ryllsiv, knappsiv, gulaks, tepperot, blåkoll, engkvein, ljåblom, blåknapp, geitsvingel, myrhatt, klokkeling, røsslyng, knegras, duskull, engfiol, kystengkal (?), tettegras, kornstorr, myrsnelle, grøftesoleie, mannosøtgras og myrtistel. Det er potensial for bustsivaks og jærsv i lokaliteten. Av mosar blei det registrert sumpbroddmose, som er vanleg i heile landet og narremose som er kystbunden. Området er eit viktig hekkeområde for fugl som vipe, storspove og enkeltbekkasin.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten blir beita av hest.

Fremmede artar: Raudhyll veks i vierkrattet og blankmispel veks i den unge skogen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten utgjer eit viktig restområde i eit sterkt utnytta jordbrukslandskap.

Verdivurdering: Lokaliteten ligg i eit sterkt utnytta jordbrukslandskap. Det er ei våt naturbeitemark med innslag av beitemyr og rikare vegetasjon med mellom anna blåstorr. Den er vurdert som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Verdiane blir best ivarett ved framhald av beite og ved å unngå gjødsling.

154, Soma NØ 1, Annen viktig forekomst - Verdi C.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011. Den gamle naturtypeavgrensningen (BN00008275) er sterkt redusert og to små område er nå avgrensa (denne samt Soma NØ2). Den gamle avgrensningen stammer fra kartlegging utført av Ambio v/Toralf Tysse i 2000.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ei grøfta myr som ligg i jordbrukslandskapet ved Soma i Sandnes kommune. Berggrunnen består av glimmergneis og lausmassedekket består av torv. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensninga omfattar naturtypen "annen viktig forekomst" og består av ei grøfta kystmyr med utforminga jordvassmyr og ein kantskog med ung bjørk. Heile området er vått og tuva med ein miks av helofytter og fattigmyrartar. I skogen dominerer bjørk tresjiktet og det er fattig vegetasjon i felt- og botnsjiktet. Det er mange opne vasspeil i skogen. Den opne myra har fattigartar som torvmyrull og røsslyng. Torvmosar dominerer i botnsjiktet.

Artsmangfold: Området er eit viktig hekkeområde for spurvefugl og eit yngleområde forrådyr.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er drenert av grøfter og tidlegare brukt til torvtekt. Store areal er nydyrka etter forrige kartlegging. Det går ei høyspentlinje over torvmyra.

Fremmede artar: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten utgjer eit restområde i eit sterkt utnytta jordbrukslandskap.

Verdivurdering: Lokaliteten er påverka av grøfting og torvtekt og har relativt små naturverdiar per idag. Den ligg imidlertid som ein liten rest av meir opprinneleg natur i eit sterkt utnytta jordbrukslandskap og fyller ein funksjon, særleg for vilt. Den er vurdert som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Tetting av grøfter og fri utvikling vil auke naturverdiane i området.

155, Soma NA 2, Annen viktig forekomst - Verdi C.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011. Den gamle naturtypeavgrensinga (BN00008275) er sterkt redusert og to små område er nå avgrensa (denne samt Soma NØ1). Den gamle avgrensningen stammer fra kartlegging utført av Ambio v/Toralf Tysse i 2000.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar eit grøfta parti med myr/sumpskog som ligg i jordbrukslandskapet ved Soma i Sandnes kommune. Berggrunnen består av glimmergneis og lausmassedekket består av torv. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensninga omfattar naturtypen "annen viktig forekomst" og består av ei grøfta myr/sumpskog ung bjørk. Fattigmyrartar dominerer i felt- og botnsjiktet. Vanlege artar er blokkebær, krekling, tyttebær, røsslyng og broddtelg.

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Artsmangfold: Området er eit viktig hekkeområde for spurvefugl og eit yngleområde for rådyr.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er drenert av grøfter. Tidligere avgrensa areal er sterkt redusert på grunn av sterk drenering, nybygging og nydyrking

Fremmede artar: Det veks fleire frammande artar i vegkanten i aust.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten utgjer eit restområde i eit sterkt utnytta jordbrukslandskap.

Verdivurdering: Lokaliteten er sterkt påverka av grøf팅 og har relativt små naturverdiar per idag. Den ligg likevel som ein liten rest av meir opprinneleg natur i eit sterkt utnytta jordbrukslandskap og fyller ein funksjon, særleg for vilt. Den er difor vurdert som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Tetting av grøfter og fri utvikling vil auke naturverdiane i området.

156, Bærheimsnuten V, Hagemark (Eikehage) - Verdi B.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og av John Inge Johnsen den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ei hagemark som ligg i ein sørvendt skråning ned mot ein golfbane ved Stokkaheia i Sandnes kommune. Eikehagen grensar til ein eikeskog i aust, dyrka mark i nord og golfbanen i sør. Berggrunnen består av glimmergneis og lausmassedekket består av morene. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypa hagemark med utforminga "eikehage". Eiketrea målar 20-60 cm i brysthøgde og fleire av dei grovaste trea har breie kroner. Det veks noko ung hassel, bjørk, rogn og eple i hagemarka. Feltsjiktet er grasdominert med mykje engkvein og raudsvingel, men her veks òg vassarve, vanleg arve, tepperot, smyle og noko lækjeveronika.

Artsmangfold: Glatt potetrøksopp veks ved basis av eit eiketre. Ingen sjeldsynte artar blei registrert i hagemarka, men nokre sjeldsynte lav blei registrert i hagemarka rett aust for denne lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Hagemarka gror att med buskar, men har stadvis for hardt beitetrykk (tråkkadar). Marka er noko gjødsla. Fremmede artar: Det blei ikkje registrert frammande artar i lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Eikehagen må sjåast i samanheng med eikeskogen og eikehagan aust for lokaliteten.

Verdivurdering: Hagemarka har fleire grove eiketre og er framleis i hevd. Den ligg som ein liten restlokalitet i eit sterkt utnytta jordbruksområde. Det er potensial for sjeldsynte oseaniske lav. Lokaliteten er difor vurdert som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Hagemarka er tett og mørk og rydding av buskar og yngre tre vil auke verdiane. Held fram med beite, men unngå sterkt beitetrykk i våte periodar. Ikkje fjern daude tre eller greiner. Gjødsling av marka reduserer verdiane.

157, Bærheimsnuten, Gammel fattig edellauvskog (Eikeskog) - Verdi B.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Polygonet erstatter gamal naturtypelokalitet (BN00008278). Den gamle avgrensingen stammer fra kartlegging utført av Ambio v/Toralf Tysse i 2000. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ein gammal eikeskog. Skogen står i ein sørvendt skråning ned mot ein golfbane ved Stokkaheia i Sandnes kommune. Eikeskogen ligg mellom to eikehagar. Berggrunnen består av glimmergneis og lausmassedekket består av morene. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen gammal fattig edellauvskog med utforminga "eikeskog". Eiketrea målar 20-60 cm i brysthøgde og fleire av dei grovaste trea har stora kroner. Det veks noko hassel og bjørk i skogen og noko vivendel på berget. Storfrytle dominerer feltsjiktet, men her veks òg tepperot, hårfrytle, gaukesyre, skogfiol, geittelg, sisselrot, smyle, og noko lækjeveronika.

Artsmangfold: Ingen sjeldsynte artar blei registrert i skogen, men nokre sjeldsynte lav blei registrert i hagemarka rett aust for eikeskogen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er utsett for eit svakt beitetrykk. Det ligg stedvis mykje daud ved av eik og bjørk i skogen,

Fremmede artar: Det blei ikkje registrert frammande artar i lokaliteten, men i kanten mot golfbanen står noko parkslirekne.

Del av helhetlig landskap: Eikeskogen må sjåast i samanheng med eikehagane vest og aust for lokaliteten.

Verdivurdering: Edellauvskogen har nokon grove eiketre, ein god del daud ved og potensial for sjeldsynte lav. Den utgjer eit viktig restareal i eit sterkt påverka jordbrukslandskap. Eikeskogen vurderast som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten treng ikkje skjøltsel for å oppretthalde verdiane.

158, Bærheimsnuten A, Hagemark (Eikehage) - Verdi A.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og av John Inge Johnsen den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ei hagemark som ligg i ein sørvendt skråning ned mot ein golfbane ved Stokkaheia i Sandnes kommune. Eikehagen grensar til ein eikeskog i vest, dstrekt gjødslet beitei nord og aust og golfbanen i sør. Berggrunnen består av glimmergneis og lausmassedekket består av morene. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen hagemark med utforminga "eikehage". Eiketrea mår 20-60 cm i brysthøgde og fleire av dei grovaste trea har breie kroner. Det veks noko ung hassel og bjørk i hagemarka. Feltsjiktet er grasdominert med mykje engkvein og raudsvingel, men her veks òg noko revebjelle.

Artsmangfold: På grov eik blei orelav, grå punktlav (EN) og truleg liten praktkrinslav (VU) registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning: Hagemarka gror att med buskar, men har stadvis for hardt beitetrykk (tråkkskadar). Marka er noko gjødsla. Fremmede artar: Det blei ikkje registrert frammande artar i lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Eikehagen må sjåast i samanheng med eikeskogen og eikehagan aust for lokaliteten.

Verdivurdering: Hagemarka har fleire grove eiketre og er framleis i hevd. Den ligg som ein liten restlokalitet i eit sterkt utnytta jordbruksområde. Det er funn av to høgt raudlista oseaniske lav. Lokaliteten er difor vurdert som svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: Delar av hagemarka er tett og mørk og rydding av buskar og yngre tre vil auke verdiane. Held fram med beite, men unngå sterkt beitetrykk i våte periodar. Ikkje fjern daude tre eller greiner. Gjødsling av marka reduserer verdiane.

159, Stokkaheia, Annen viktig forekomst - Verdi C.

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ulrika Jansson og John Inge Johnsen den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011. Polygonet erstatter gamal naturtypelokalitet (BN00008283). Den gamle avgrensningen stammer fra kartlegging utført av Ambio v/Toralf Tysse i 2000.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ei våteng som ligg i jordbrukslandskapet aust for Stokkaheia i Sandnes kommune. Berggrunnen består av glimmergneis og lausmassedekket består av torv og morene. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensninga omfattar naturtypen annen viktig førekomst i kulturlandskapet, men kunne muligens vore kartlagt som naturbeitemark med utforminga våteng. Heile området er vått og tuva med høgstauder. Delar er attgrodd med skog og kratt. Vanlege artar i biotopen er sølvbunke, vendelrot, hundekjeks, lodnegras, engsoleie, mjødukt og myrtistel. Landøya, gulflatbelg, glattmarikåpe, bukkeblad, myrhatt og myrsnelle veks òg i våtenga. I busk- og tresjikt veks krypvier, øyrevier, rogn, selje og bjørk.

Artsmangfold: Området er hekkeområde for fugl som vipe, storspove og enkeltbekkasin.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er særst attgrodd.

Fremmede artar: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten utgjer eit viktig restområdet i eit sterkt utnytta jordbrukslandskap.

Verdivurdering: Lokaliteten ligg i eit sterkt utnytta jordbrukslandskap. Det er ei våteng der vipe, storspove og enkeltbekkasin har hekka. Den er difor vurdert som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiane vil auke med beite, slått og rydding av noko kratt.

160, Kjørkjeholen, Rik edellauvskog (Or-askeskog) - Verdi C.

Innledning: Lokaliteten er kjapt befart av BioFokus ved Ulrika Jansson den 03.10.2012 i samband med naturtypekartlegging i Sandnes kommune på oppdrag frå Fylkesmannen i Rogaland. Raudlistekategoriar følgjer Norsk raudliste for artar 2010 og Norsk raudliste for naturtypar 2011.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfattar ein liten or-askeskog i eit sterkt utnytta jordbrukslandskap ved Kjørkjeholen i Sandnes kommune. Berggrunnen består av glimmergneis og lausmassedekket består av morene. Lokaliteten ligg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon og i den boreonemorale vegetasjonssona.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensinga gjeld naturtypen rik edellauvskog med utforminga or-askeskog. Tresjiktet utgjer av svartor, platanlønn og selje. I busksjiktet veks mykje stikkelsbær. I feltsjiktet store bregner, men med noko innslag av urtar.

Artsmangfold: Ingen sjeldsynte artar blei registrert i skogen, men området er viktig for vilt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det finst noko gadd, men det er generelt lite daud ved i biotopen. Skogen er drenert i delar og er prega av attgroing.

Fremmede artar: Stikkelsbær og platanlønn er vanlege i biotopen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten utgjer ein liten rest av meir naturleg skog i eit sterkt utnytta jordbrukslandskap.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten og påverka. Biotopen utgjer ein liten restlokalitet med meir naturleg vegetasjon og er difor vurdert som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Fjerning av frammande artar vil auke verdiane. Unngå fortsatt drenering eller fylling.

162, Helhei NV (V for Folkvord), Naturbeitemark - Verdi A.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 3.10.2012 i samband med naturtypekartlegging. Ny beskriving og avgrensing 2012 erstattar dei tre gamle naturtypelokalitetane BN00008267 Folkvord M, BN00008268 Folkvord S, og BN00008269 Folkvord, innlagd i Naturbase i 2001 (kartlagt av Toralf Tysse, Ambio, 2000).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg vest for Folkvord, og består av eit større parti svakt småkupert naturbeitemark hellande mot nord-nordvest, omgitt av sterkt påverka/gjødsla beitemark/kunstmark, nyleg oppdyrka/utgrøfta/oppgjødsla kunstmark (aust-nordaust), skrotemark med store haugar av opplagra masse dels i form av avskrapa torvjord (nordaust), sitkaplantasjer (sørvest) og mot vei og steingjerde i sør-søraust. Heile området er lite gjødsla eller ugjødsla naturbeitemark i svak til (mindre parti) god hevd. Terrengoverflata er slakt bølgete og noko ujamn, relativt variert, med avrunda ryggar, hellingar, og flate parti i botn av grunne forsenkningar. Spreidde, stadvis mange, små og mellomstore steinblokker vitnar om at området har vore lite utsett for marberedning. Berggrunn: diorittisk til granittisk gneis og migmatitt, men med små felt av amfibolitt og kalkspatmarmor omkring (NGU 2013), men tjukk torvjord ligg over. Bioklima-region: boreonemoral – klar/sterkt oseanisk (BN-O2/O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Vegetasjonstypene varierer etter terreng og markfuktighet, og er samla sett varierte. Dei tørraste ryggane har frisk fattigeng med mykje gras, men det er fattig til svakt baserik fukteng og våteng på våt torvjord som dominerer, og vegetasjonen har mykje til felles med grunn myr. Tuete mark med kanskje konstant vassmetta sivevassjord og kjeldepreg er vanleg i hellingane, særleg ned mot dei grunne forsenkningene. I desse er det våteng/"myreng" på gammal myrmark. Generelt er det mykje tett og stadvis høgt gras, som følgje av for lågt beitetrykk. I sør og nord er det våte sump- og myrparti. I sør møtest to gamle grøfter med bekk, langs desse er det våt sumpmark og vasshol med tettbestand av dikeminneblom. I nord er også delar av ei gammal myr inkludert. Langs eit lite bekkedrag her er det våt, tuvete sumpmark og kjeldemark, med glissen bjørkeskog og vierkjerr, relativt mykje tråkkpåverka av sau og/eller storfe. Mykje av det som er markert som "myr" på kart er elles utgrøfta og gjødsla beitemark no, og biologisk uinteressant.

Artsmangfold: Karplantefloraen er variert og artsrik, med mange typiske artar for Låg-Jærens gamle fukt- og våteng-beitemarker, og her er sikkert potensial for meir sjeldsynte artar enn det som hittil er påvist (karplantefloraen er dårleg utvikla så seint som oktober). Her er m.a. påvist myrsnelle, elvesnelle, myrtistel, vendelrot, blåknapp, kystmyrklegg, klokkeling, røsslyng, tepperot, myrhatt, grøfsoleie, vill-lin, dikeminneblom (i våt sump), myrsauløk, smalkjempe, rome, kornstarr, slåttestarr, ryllis, heisiv, lyssiv, knappsiv, geitsvingel, englodnegras, finnskjegg, blåtopp. Området har sikkert stor verdi også for fugl.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området har vore beitemark i utvilsomt svært lang tid. Det meste av området har i dag noko svak hevd (for lågt beitetrykk), og ber preg av svak gjengroing med mykje tett gras, sjølv om dette enno ikkje har gått nemneverdig ut over naturverdiane. På våt sumpmark i nord er det derimot noko tråkkskade/slitasje av beitedyr. I sør er det to gamle grøfter. Det er lite negativ effekt av desse, men det er mykje myrtistel på bekostning av andre artar langs grøftene. Nyare inngrep i form av grøfting, oppgraving og gjødsling har truleg redusert arealet med verdifull beitemark på lokaliteten ein god del i seinare år, og kantområda både mot nordaust og nord er svakt påverka av nyare gjødsling. For øvrig viser ØK-kart ei rekkje R-symbol for fornminner i området.

Fremmede artar: Spreidde småplanter av sitka finst, desse er truleg spontant etablert frå det store sitkafeltet på sørvestsida.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er eit relativt stort område med i hovudsak intakt, lite/ikkje gjødsla gammal naturbeitemark, som i tillegg er topografisk og vegetasjonsmessig variert, og med artsrik karplanteflora (med potensial for sjeldsynte våt-/fuktengartar) og utvilsomt er viktig for fugl. Slike miljø er sjeldsynte og sterkt truga på Jæren som følgje av intensivt landbruk. Lokaliteten vurderast ut frå dette som svært viktig (verdi A).

Skjøtsel og hensyn: Beite. Beitetrykket er for lågt på store delar av området, og bør aukast (men ikkje i nord). Ein bør likevel vere oppmerksom på at beitetrykket ikkje blir så stort at det blir store tråkkskader på blaut mark. Gjødsling og jordbearbeiding, og flytting av masser og andre terrenginngrep, må unngås. Det vil vere positivt om dei to gamle grøftene i sør tettast igjen (men dette er ikkje svært viktig).

163, Årsvoll SØ, Naturbeitemark - Verdi C.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 3.10.2012 i samband med naturtypekartlegging. Ny beskriving og avgrensing 2012 erstattar gammal naturtypelokalitet BN00008266 Årsvoll, innlagd i Naturbase i 2001 (dåverande avgrensning var mykje større, og truleg har det vore ein reell sterk arealreduksjon som følgje av påvirkning og inngrep i seinare år).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg søraust for Årsvoll, og består av delar av ei flat forsenkning med naturbeitemark på myrmark, omgitt av sterkt påverka/gjødsla beitemark og grasproduksjon/kunstmark. Berggrunn: diorittisk til granittisk gneis og migmatitt, men med små felt av amfibolitt og kalkspatmarmor omkring (NGU 2013), men tjukk torvjord ligg over. Bioklima-region: boreonemoral – klar/sterkt oseanisk (BN-O2/O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Vegetasjonstypen er beita og tuvete fukt- og våteng på våt torvjord/myrjord, og er nokså einsarta. Den er grasdominert, og med spreidde småbjørk. Truleg er arealet noko gjødelspåverka frå kantane.

Artsmangfold: Lite undersøkt. Karplantefloraen synest å bestå av typiske artar for vegetasjonstypen, men verkar ikkje særskilt artsrik eller variert. Området har truleg viktig funksjon for fugl, sjølv om arealet er begrensa.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området er beitemark for sau og har sikkert vore det i lang tid. Beitetrykket verkar passe sterkt. Det verkar som området er noko gjødelspåverka, dels gjennom avrenning frå kantane, kanskje dels også gjennom aktiv spreing inn i området.

Fremmede artar: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap:

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Verdivurdering: Lokaliteten er eit mindre parti naturbeitemark på våt myrmark, og sjølv om det er noko gjødselepåverknad og framstår som eit restareal, har det kvalitetar, ikkje minst fordi slike miljø er sjeldsynte og sterkt truga på Jæren som følgje av intensivt landbruk. Lokaliteten vurderast ut frå dette som lokalt viktig (verdi C).

Skjøtsel og hensyn: Beite på noverande nivå. Ein bør vere oppmerksom på at beitetrykket ikkje blir så stort at det blir store tråkkskader på blaut mark. Gjødsling og jordbearbeiding, og flytting av masser og andre terrenginngrep, må unngås.

164, Malmeim NØ, Naturbeitemark - Verdi B.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 3.10.2012 i samband med naturtypekartlegging. Ny beskriving og avgrensing 2012 erstattar gammal naturtypelokalitet BN00008270 Malmheim, innlagd i Naturbase i 2001 (avgrensing nær identisk), (kartlagt av Toralf Tysse Ambio, 2000).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg nordaust for Malmeim, vest for Folkvord, og består av eit slakt, jamnt nordvendt hellande parti naturbeitemark, omgitt av fulldyrka kunsteng og beitemark på sidene (avgrensa med steingjerder) og mot nord, og mot sitkagranplantasje i sør. Berggrunn: diorittisk til granittisk gneis og migmatitt, men med små felt av amfibolitt og kalkspatmarmor omkring (NGU 2013), men tjuv jord ligg over. Bioklima-region: boreonemoral – klar/sterkt oseanisk (BN-O2/O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Marka har gammal beitemark i form av steinete, svakt til markert baserik fukt- og dels våteng av typisk "jær-utforming". Vegetasjonen av fellestrekk med intermediær- til rikmyr. Vegetasjonen er lågvokst og godt avbeita.

Artsmangfold: Karplantefloraen er variert og artsrik, med mange typiske artar for Låg-Jærens gamle fukt- og våteng-beitemarker, og her er sikkert potensial for meir sjeldsynte artar enn det som hittil er påvist (karplantefloraen er dårleg utvikla så seint som oktober). Påvist er m.a. blåknapp, myrtistel, tettegras, sumpkarse, klokkelyg, kystmyrklegg, myrsauløk, vill-lin, rome, ryllsiv, knappsv, duskull, kornstarr, hjertegras, geitsvingel, blåtopp, englodnegras, tidlegare er påvist m.a. kvitmaure, blåstarr, jåblom, loppestarr, tvebustarr og engstarr.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området har vore beitemark i utvilsomt lang tid, og beitetrykket synest å vere passande på dagens nivå. Mot nord er det nyleg gjort inngrep i form av markbearbeiding og gjødsling.

Fremmede artar: Ingen påvist, men stor fare for spontanetablering av sitka frå det store feltet i sør.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er eit mindre, men verdifullt område med i hovudsak intakt, lite/ikkje gjødsla gammal naturbeitemark, som er til dels baserik og med artsrik artsrik karplanteflora, og truleg også viktig for fugl. Slike miljø er sjeldsynte og sterkt truga på Jæren som følgje av intensivt landbruk. Lokaliteten vurderast ut frå dette som viktig (verdi A).

Skjøtsel og hensyn: Beite på noverande nivå/beitetrykk. Ein bør vere oppmerksom på at beitetrykket ikkje blir så stort at det blir store tråkkskader på blaut mark. Gjødsling og jordbearbeiding, og flytting av masser og andre terrenginngrep, må unngås.

165, Vassfjellet NV, Gammel lauvskog (Fuktig kystskog) - Verdi B.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 2.10.2012 ifbm. naturtypekartlegging.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg søraust for Stronda, og består av ei nord- til nordvestvendt lise opp mot Vassfjellet, avgrensa av skrinnskog i oppkant, kraftlinje/opnare skog i nedkant og granplantefelt mot aust. Berggrunn: augegneis, granitt, foliert granitt (NGU 2013). Bioklima-region: sørboreal/boreonemoral – sterkt oseanisk (SB/BN-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lia har fattig bjørkedominert lauvskog med noko eik og osp i tillegg. Vegetasjonstypen er mest blåbærskog. Skogen er steinete, stadvis med små opne blokkfelt. Skogen er mest middelaldrande, med tre av små til moderate dimensjonar, men det finst og innslag av nokså gammal bjørk og einskilde grøvre eik i nedkant mot kraftlinja.

Artsmangfold: Skogen er humid, og har fleire råmekrevjande mosar og lav på berg og tre typiske for oseanisk kystskog (regnskogselementet). På stein og berg finst mange av dei vanlege oseaniske og suboseaniske mosane, men meir krevjande artar vart ikkje funne. Av lav finst den ganske vanlege gammalgranlav (*Lecanactis abietina*) spreidd på bjørk, medan dei meir krevjande regnskogsartane kystkorall-lav (*Bunodophoron melanocarpum*) på berg, og kystorelav (*Hypotrachyna afroreoluta*), liten praktkrinslav (*Parmotrema chinense*) og ringstry (*Usnea flamma*) på bjørk.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lia har eldre skog som ikkje er påverka i nyare tid, men har sikkert vorte utnyttja til beite tidlegare.

Fremmede artar: Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lia har eldre lauvskog med stabilt humid lokalklima, og kan klassifiserast som kjøleg boreonemoral-sørboreal regnskog, og er veksestad for fleire nokså typiske og uvanlege lavartar typiske for slik skog (inkl. 3 raudlisteartar ihht. 2010-lista (1 VU, 2 NT)) – sjølv om området ikkje kan seiast å vere spesielt godt utvikla slik skog. Lokaliteten er vurdert som viktig (verdi B).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling (ingen inngrep) vil vere optimalt for å bevare naturverdiane.

166, Dyrnesodden, Gammel lauvskog (Fuktig kystskog) - Verdi C.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 2.10.2012 ifbm. naturtypekartlegging. På Artskart (2013) ligger en del funn av vanlige moser og karplanter gjort av Harald Løvbrekke 16.1.2010.

-Naturtyper i Sandnes kommune 2012 -

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg rett aust for tettbebygginga på Stronda, og består av ei lita nordvendt helling på nordsida av Dyrnesodden, avgrensa mot sjøen i nedkant, skinn berglendt skog i oppkant, og pågåande boligbyggefelt mot aust. Berggrunn: augagneis, granitt, foliert granitt (NGU 2013). Bioklima-region: boreonemoral – sterkt oseanisk (BN-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lia har steinete/grovsteinet fattig små- og storbregneskog (og små fattigare blåbærparti) dominert av bjørk, samt med ein del rogn og osp. Skogen er middelaldrande til eldre, men er ikkje særskilt gammal.

Artsmangfold: Artsmangfaldet er ikkje spesielt rikt, men nokre få litt interessante oseaniske kryptogamar er sett: kystvrenge (*Nephroma laevigatum*), liten praktkrinslav (*Parmotrema chinense*). Av karplanter finst bergflette krypande på trestammene.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eldre skog som ikkje er større påverka i nyare tid, men det er noko spor av ferdsl/tråkk, og fleire fuglekasser er sett opp. I aust grensar lokaliteten skarpt mot heilt nyleg opparbeidde bustadtomter, og truleg har det vore liknande skog der.

Fremmede arter: Platanlønn, raudhyll.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Her er eldre, stabilt humid kystskog, best utvikla i aust, men arealet er lite, skogtypen ikkje spesielt godt utvikla, og artsamangfaldet nokså fattig (men med 1 VU-art ihht. 2010-raudlista). Området er vurdert difor som lokalt viktig (verdi C).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling (ingen inngrep) vil vere optimalt for å bevare naturverdiane. Utvida boligbygging er ein klar trussel.

167, Dalsnuten SV, Gammel fattig edellauvskog (Eikeskog) - Verdi A.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 1.10.2012 i samband med naturtypekartlegging. Ny beskriving og avgrensing 2012 erstattar gammel naturtypelokalitet BN00008255 Dale, innlagd i Naturbase i 2001 (kartlagt av Toralf Tysse, Ambio, 2000). Artsfunn på Artskart (2013) 2007-2013 av ei rekke vanlege edderkopppdyr (Harald Løvbrekke), tovinger (Arjen Leendertse), fugl, og nokre karplanter (John Inge Johnsen).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg mellom Dale og Stronda, og består av nedre del av den ca 1,4 km lange vestvendte lisida mellom Gandsfjorden og Dalsnuten, avgrensa mot sjøen i nedkant og skinn, open skog i oppkant, og mot tettbebyggelse og tørrare skog i sør, og mot hagemarksskog og anna type skog i nord. Berggrunn: øyegneis, granitt, foliert granitt (NGU 2013). Bioklima-region: boreonemoral – sterkt oseanisk (BN-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lia dekkast av eikedominert lauvskog med ein god del bjørk, sparsamt osp, og i fuktige søkk svartor (nokre stader svartorskog). Terrengnet er småkupert, og terrengnet vekslar mellom jamne hellingar, små flate platå, opplendte rygger, og bekkedalar og forsengkningar. Nesten heile lia dekkast av mer eller mindre fattig, ofte steinete, blåbærskog, med mindre felt intermediærmark på flatare parti med betre jordsmonn. Heilt i nord finst så vidt lind i steinete rasmark. Skogen er kompakt og godt slutta, eldre til halvgammal. Dels er det godt innslag av halvgrove eiketre opp mot 40-50 cm diameter, medan andre stader har meir smådimensjonert skog. Nokre av eiketre har små hule og daude parti. Det er også ein god del nokså gammal (men ikkje grov) bjørk. Spreidde tynne eikegadd og bjørkegadd finst, medan det er svært lite liggjande daud ved.

Artsmangfold: Skogen har gunstig lokalklima med både gode temperaturløve og høg luftfukt, og har eit rikt artsamangfold av kryptogamar, inkludert sjeldsynte og krevjande regnskogsartar. På trestammar veks interessante fattigbarks-lav spreidd til ganske vanleg, med ganske mykje eikelav (*Flavoparmelia caperata*), orellav (*Hypotrachyna revoluta*), muslinglav (*Normandina pulchella*), liten praktkrinslav (*Parmotrema chinense*) og ringstry (*Usnea flammea*), og den sjeldsynte hårkrinslav (*Parmotrema crinitum*) ganske rikeleg på fleire nærstående eiketre ein stad. Av skorpelav er påvist m.a. dei nokså vanlege vinflekklav (*Arthonia vinosa*) og gammalgranlav (*Lecanactis abietina*), og den nokså sjeldsynte *Pachyphiale carneola*. På stein finst m.a. kyststry (*Usnea fragilesens*). Av mosar er førebels ikkje påvist særskilt sjeldsynte artar, men lia har eit bra utval av dei vanlege oseaniske-suboseaniske artane knytt til slik skog, særleg ved basis av berg og steinblokker, med småhinnemose (*Plagiochila punctata*) som mest interessante funn førebels. Det er klart potensial for fleire funn av interessante og raudlista lav og mosar. Sopp er dårleg undersøkt, men potensialet for spesielle/sjeldsynte artar vurderast som begrensa. Av vedsopp er påvist berre ganske vanlege artar, som dvergaffel (*Calocera cornea*), kameleonskinn (*Ceraceomyces serpens*), dunfrynseskinn (*Phanerochaete velutina*), sagporesopp (*Schizopora radula*) (ikkje tidlegare påvist i Rogaland, men truleg oversett), eikelærssopp (*Stereum gausapatum*). Karplantefloraen er fattig. Hinneregne er tidlegare funnen i nordvest. Vivendel er ganske vanleg i eikeskogen. Av dyr er det påvist m.a. ei rad edderkopppdyr og tovingar, men ingen raudlisteartar, medan det av fugl fleire gonger er sett interessante artar som gråspett, dvergspett og bøksanger. Fakta-arka for gamle naturtyper nemner også nokre sjeldsynte sommarfuglar, men desse er knytt til open lynghei og er truleg heller funne inne på Dalsnuten-heia.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lia har eldre skog som ikkje er påverka av hogst i nyare tid. Hovudvegen til Dale går gjennom lia i nedre del. Området er eit mykje brukt tuområde med ein langsgående oppmerka tursti. Den gamle husmannsplassen Holmavika ligg i sør delen (opning i skogen, fleire gamle hustuffer). I dalskket heilt i nord er det traktorveg nordaustover til hagemarksskogen sør for Dale.

Fremmede arter: Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Dette er eit ganske stort og velavgrensa område med hovudsakleg intakt, eldre til nokså gammal eikeskog, som er godt utvikla varmekjær boreonemoral regnskog, med eit rikt og interessant artsamangfold av i første rekke lav (inkl. 6 raudlistearter ihht. 2010-raudlista (1 EN, 3 VU, 2 NT)). Området er truleg eit av dei mest intakte og verdifulle eikeskogsområdet i Jær-distriktet, har store naturverdier, og vurderast som svært viktig (verdi A).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling (ingen inngrep) vil vere optimalt for å bevare naturverdiane.

168, Dalsnuten N, Gammel lauvskog (Fuktig kystskog) - Verdi B.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 1.10.2012 i samband med naturtypekartlegging. Ny beskriving og avgrensing 2012 erstattar gammel naturtypelokalitet BN00008292 Dalsnuten N, innlagd i Naturbase i 2001 (kartlagt av Toralf Tysse, Ambio, 2000). Artsfunn på Artskart (2013) frå 1993 av John Inge Johnsen.

-Naturtyper i Sandnes kommune 2012 -

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg søraust for Dale, og består av den bratte nordvendte lisida opp mot Dalsnuten, avgrensa mot skrinne og tørr skog og berg i oppkant og yngre skog og granplantfelt i nedkant. Berggrunn: øyegneis, granitt, foliert granitt (NGU 2013). Bioklima-region: sørboreal/boreonemoral – sterkt oseanisk (SB/BN-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Terrenget i lia er ujamnt, og lia er noko oppriven av grunne søkk og små skrentar, og med mykje små bergveggar. Lia dekkast av fattig, steinete lauvskog med mest bjørk, noko osp, og mindre innslag av eik og rogn. I øvre del er eit mindre ospehølt. Skogen er middelaldrande til halvgammal, med tre mest av mindre til moderate dimensjonar, men det finst også innslag av halvgrov og dels gammal bjørk og nokre få litt grøvre eik.

Artsmangfold: Skogen er svært humid, og har fleire typiske regnskogsartar av lav og mosar på berg og trestammar – sjølv om meir krevjande og sjeldsynte artar berre finst i små mengder. Av mosar på berg kan nemnast pelssåtemose (*Campylopus atrovirens*), vengemose (*Douinia ovata*), småhinnemose (*Plagiochila punctata*), kysttvibladmose (*Scapania gracilis*). På bjørk (og så vidt på andre treslag) finst rikeleg orelav (*Hypotrachyna revoluta*), samt eikelav (*Flavoparmelia caperata*), grå buktrinslav (*Hypotrachyna laevigata*), gammalgranlav (*Lecanactis abietina*), muslinglav (*Normandina pulchella*), liten praktkrinslav (*Parmotrema chinense*), rurlav (*Thelotrema lepadinum*), ringstry (*Usnea flamma*) og kyststry (*Usnea fragilescens*), og på berg kystkorall-lav (*Bunodophoron melanocarpum*). Det er sikkert meir å finne av interessante artar ved nøyare leiting, særleg av skorpelav og mosar. På osp vart stor ospeildkjuke (*Phellinus populicola*) funnen. Fakta-ark-rapporten for naturtyper frå 2001 nemner også truleg hekking av hubro.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lia har eldre skog som ikkje er påverka i nyare tid, men har sikkert vorte utnyttja til beite tidlegare.

Fremmede artar: Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lia har eldre lauvskog som er relativt godt utvikla kjøleg boreonemoral-sørboreal regnskog, med fleire typiske regnskogsartar, og 6 raudlisteartar ihht. 2010-raudlista (1 EN, 2 VU, 3 NT), og vurderast som viktig (verdi B).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling (ingen inngrep) vil vere optimalt for å bevare naturverdiane.

169, Dale S, Hagemark (Eikehage) - **Verdi B.**

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 1.10.2012 i samband med naturtypekartlegging. Ny beskriving og avgrensing 2012 erstattar gammal naturtypelokalitet BN00008254 Dale sykehus, innlagd i Naturbase i 2001 (kartlagt av Toralf Tysse, Ambio, 2000).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg rett sør for sjukehusområdet på Dale, og består av et slakt nordvendt hellande terreng med eike-hagemark og eike-parkskog, i mosaikk med små vegar og turstiar. Lokaliteten grensar mot bebyggelse og dei store bygningane sør på sjukehusområdet i nord, kulturmark og granplantfelt i nordaust, og eldre bjørkeskog i sør og sørvest. Berggrunn: øyegneis, granitt, foliert granitt (NGU 2013). Bioklima-region: boreonemoral – sterkt oseanisk (BN-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Her er dels godt slutta park-eikeskog, dels slutta beite-eikeskog, dels åpen hagemarks-eikeskog. Forutan eik inngår sparsamt andre lauvtre. Mange av eiketrea er grove (ofte 70-75 cm diameter) og nokså gamle, men verkeleg gamle tre med hule parti og mykje grove, daude greiner manglar. Nokre få eikegadd finst. Det mest interessante partiet står i sørvest, hvor det er open hagemarksskog med fattig graseng på opne felt mellom trea, og fleire større steinblokker. Fleire gamle steinmurar finst rundt omkring.

Artsmangfold: Artsmangfaldet er ikkje særskilt godt undersøkt. På fleire av trea er det sett eikelav (*Flavoparmelia caperata*) og liten praktkrinslav (*Parmotrema chinense*), og det er potensial for fleire sjeldsynte og raudlista artar både av lav og mosar. Kanskje er det også potensial for interessante beitemarkssopp, men ingen slike er hittil påvist. Karplantefloraen verkar fattig og ordinær.

Bruk, tilstand og påvirkning: Delar av området utnyttast til beite (særleg i sør), men beitetrykket er noko for lågt. Heile området er nærturområde for Dale, og rekreasjonsplass for bebuarar i Dale-området. Det er fleire mindre vegar/traktorvegar i området. Ei telemast står på kollen heilt i sørvest. I øst (rett utafor lokaliteten) er det nyleg bygd vannbasseng-bygning.

Fremmede artar: Ingen registrert innafor avgrensinga, men fleire framande treslag finst i nærområdet.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Fin eikehage og park-eikeskog med grove tre, og med tilhøyrande artsamangfold og potensial for fleire sjeldsynte og raudlista artar. Førebels er påvist to raudlisteartar ihht. 2010-raudlista (1 VU, 1 NT).

Skjøtsel og hensyn: Området bør beitest, og beitetrykket bør aukast. Dei store trea må ikkje hoggast, men det kan med fordel tynnast noko i form av hogst av yngre og middelaldrande tre, for å framelska grovdimensjonert eik som står halvåpent.

170, Sandvika V for Li, Naturbeitemark - **Verdi B.**

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 2.10.2012 ifbm. naturtypekartlegging.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg eit stykkje NV for Hommersåk, vest for garden Li i Sandvika, og består av eit parti slakt vestvendt hellande naturbeitemark på sand, avgrensa av sjøen i vest, lauvskog i sør, kunstmark mot aust og tørr skog mot nord. Berggrunn: øyegneis, granitt, foliert granitt (NGU 2013), men sandjord ligg over. Bioklima-region: boreonemoral – sterkt oseanisk (BN-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Dette er naturbeitemark i form av godt avbeita frisk-fuktig fattigeng, som verkar å vere lite/ikkje gjødsla. Spreidde steinblokker finst. Det er noko småbjørk og einer i kantane.

Artsmangfold: Karplantefloraen verkar triviell (men vanskeleg å kartleggja i oktober). Kystmaure vart sett. Mykje engkransmose (*Rhytidiadelphus squarrosus*). Det var ikkje sopp å finne, men området har klart potensial for interessante beitemarkssopp. På Artskart (2013) ligg funn av trollnype frå 1987 frå "Sandviga", men koordinatpresisjonen er grov og det er usikkert kvar i Sandvika-området funnet er gjort.

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Bruk, tilstand og påvirkning: Området har vore beitemark lenge, og beitetrykket synest å vere passande på dagens nivå.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er godt avbeita naturbeitemark på sandjord som truleg er ikkje eller berre lite gjødsla, og er såleis eit viktig område. Det er førebels ikkje påvist spesielle/interessante artar, men potensial for slike finst. Lokaliteten er vurdert som viktig (verdi B).

Skjøtsel og hensyn: Beite på noverande nivå/beitetrykk. Gjødsling og jordbearbeiding, og flytting av masser og andre terrenginngrep, må unngås.

171, Lifjellet NV, Gammel lauvskog (Fuktig kystskog) - Verdi B.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 2.10.2012 ifbm. naturtypekartlegging. Artsfunn på Artskart (2013) 1987, 1996, 2009 (sjå under).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg eit stykkje VNV for Hommersåk, og består av nord- til vestvendte ganske bratte, småkuperte dalsøkk ned mot ei lita bukt i Gandsfjorden under Lifjellet, avgrensa mo skinnare/tørrare skog på sør- og vestsida og ung kultur-furuskog og sitkaplantasjer på nordsida. Berggrunn: augegneis, granitt, foliert granitt (NGU 2013). Bioklima-region: boreonemoral – sterkt oseanisk (BN-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området dekkjast av storsteina fattig bjørkeskog, langs bekkedråg med sparsamt innslag av svakt rikare mark med nokre småvekste ask og hassel. Skogen er eldre til middelaldrande, med mest tre av moderat alder og dimensjonar, men nokre halvgamle bjørk finst også.

Artsmangfold: Artsmangfaldet er nokså dårleg undersøkt. Skogen er fuktig, og har brukbart potensial for råmekrevjande kryptogamar (særlig av mosar og skorpelav, makrolavfloraen er fattig), men truleg ikkje med særleg stort potensial for sjeldsynte artar. På berg er sett m.a. pelssåtemose (*Campylopus atrovirens*) og kystkorall-lav (*Bunodophoron melanocarpum*). Karplantefloraen er fattig, men ein god del kristtorn og vivendel finst i nedre del av dalen. På Artskart (2013) ligg det også inne funn av mange vanlege mosar og karplanter frå 2009, funn av raggtelg frå 1987 på "Einerneset" (dette kan vere utafor eller innafor lokaliteten), og EN-arten trollnype frå 1996 "sør for Sandvika" (presisjon 71m, reknast her som innafor avgrensa lokalitet, men bør sjekkast nærare opp).

Bruk, tilstand og påvirkning: Eldre skog som er upåverka i nyare tid. Ein sti kryssar dalen i nedre del.

Fremmede arter: Ingen registrert, men stor fare for spreiding fra sitka-felta på nordsida.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Her er fuktig bjørkeskog ned mot fjorden med gunstig lokalklima og tendensar til kjøleg boreonemoral regnskog, men artsamangfaldet verkar å vere ganske fattig, og skogtypen er ikkje godt utvikla. 3 raudlistearter iht. 2010-raudlista er påvist (1 EN, 1 NT, 1 DD). Som følgje av EN-arten trollnype blir verdien sett til viktig (verdi B).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling (ingen inngrep) vil vere optimalt for å bevare naturverdiane.

172, Lifjellet NA, Gammel lauvskog (Fuktig kystskog) - Verdi B.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 2.10.2012 ifbm. naturtypekartlegging.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg eit stykkje VNV for Hommersåk, og består av eit mindre skogparti i den nordaustvendte humide lia under Lifjellet, avgrensa mot ordinær steinete bjørkeskog på sør- og vestsida, og granplantefelt i nedkant. Området ligg nær inntil hyttefelt på nordaust- og austsida. Berggrunn: augegneis, granitt, foliert granitt (NGU 2013). Bioklima-region: boreonemoral – sterkt oseanisk (BN-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lia har ganske ordinær, humid, fattig til intermediær, middelaldrande bjørkeskog på noko fuktig-våt mark. Trea er mest av ganske små dimensjonar, men det finst og nokre eldre og litt grovare tre.

Artsmangfold: Artsmangfaldet er jamnt over fattig, men på bjørk finst den sjeldsynte kystskodelav (*Menegazzia subsimilis*), som er bakgrunnen for at området er avgrensa som naturtypelokalitet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eldre skog som er upåverka i nyare tid, men ein del ferdslar skjer i skogen frå hyttene.

Fremmede arter: Ingen registrert, men stor fare for spreiding fra granfelta på nordsida.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Området har humid bjørkeskog som i seg sjølv er ganske ordinær og slik sett ikkje naturtypelokalitet, men som følgje av førekomst av den sjeldsynte regnskogsarten kystskodelav er vurdert området som viktig (verdi B).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling (ingen inngrep) vil vere optimalt for å bevare naturverdiane.

173, Li skog, Rik edellauvskog (Lågurt-eikeskog) - Verdi A.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 3.10.2012 i samband med naturtypekartlegging. Ny beskriving og avgrensing 2012 erstattar gammal naturtypelokalitet BN00008252 Li, innlagd i Naturbase i 2001 (kartlagt av Toralf Tysse, Ambio, 2000).

-Naturtyper i Sandnes kommune 2012 -

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg litt VNV for Hommersåk, inneklemd i kulturlandskapet/tettbebygginga, og består av ei nordvendt noko ravinert lise omkring ei sentral lita dalsenkning, ned mot eit gammalt småbruk. Berggrunn: øyegneis, granitt, foliert granitt (NGU 2013), men tjukke finkorna lausmassar dekkjer mest heile lia. Bioklima-region: boreonemoral – sterkt oseanisk (BN-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området har rik edelløvsog. Dei bratte hellingane opp i lia har eikedominert skog med eit oversjikt av grov, gammal eik (små eik ikkje sett) og eit variert busksjikt av mykje hassel samt litt ask, svartor etc. Marksjiktet er urterikt. Vegetasjonstypen her er fuktig storbregne-, høgstaude- og lågurtmark. På feit, vassmetta jord på slakare felt lenger ned, og dels nedi dalsøkket, er det velutvikla, rik, blaut kildelauvskog med mest ask og svartor. Området har tidlegare sikkert vore beiteskog, der opphørt bruk har ført til at skogen no har utvikla naturskogspreg med god sjiktning og stor spreiding på trealder og –dimensjonar. Av eik dominerer halvgrove tre rundt 30-40 cm diameter, men det er og mange grove, gamle tre 50-70 cm diameter og med grove greiner og mindre hule/daude parti. Også av ask og svartor er det ganske grove tre. Det er noko daud ved av fleire treslag, men førebels i ganske små mengder.

Artsmangfold: Karplantefloraen er relativt rik (men noko dårleg dokumentert som følge av seinhøst-inventering). I kildeskogen finst m.a. slakkstarr, skogkarse, skogsnelle, mjødukt, enghumleblom, kratthumleblom, sumphaukeskjegg, brunrot, vendelrot. Lavfloraen på trea er middels rik, med muslinglav (Normandina pulchella), kystorelav (Hypotrachyna afrorevoluta), Pachyphiale carneola, liten lindelav (Parmelina pastillifera), spreidd liten praktkrinslav (Parmotrema chinense), og vanleg rurlav (Thelotrema lepadinum). Av sopp er dei ganske vanlege orekjuke (Inonotus radiatus) og lauvtreblåkjuke (Postia alni) observert.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området har tidlegare vore beiteskog, men denne bruken er opphørt for lenge sidan, og skogen har i dag naturskogspreg. Gammal steinrøys kasta ned frå toppen. Gamle og nye gjerder og noko piggråd. Eit par høypallar kasta/falt ned frå toppen. Ei relativt ny hytte er bygd inn i dalsenkningen, med vegtilgang frå nord, dette har redusert arealet på lokaliteten ein del.

Fremmede arter: Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Området har rik, gammal edellauvskog med både grov eik og velutvikla ask-svartor-kildeskog (2011-raudlista naturtype i kategori VU), og eit interessant arts mangfold, inkl. 3 raudlisteartar ihht. 2010-raudlista (2 VU, 1 NT). Slike miljø er sjeldsynte, og så godt utvikla kjelde-or-askeskog finst kanskje ikkje andre stader i kommunen. Lokaliteten vurderast som svært viktig (verdi A).

Skjøtsel og hensyn: Sjølv om området er gammal beiteskog, har utviklinga no gått så langt at det er betre å la området ha fri utvikling (ingen inngrep) for å optimalisere naturskogsutviklinga. Beitedyr vil og lett kunne gje store tråkkskadar på den blaute marka.

174, Li eikehage, Hagemark (Eikehage) - Verdi B.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 3.10.2012 ifbm. naturtypekartlegging.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg litt VNV for Hommersåk, inneklemd i kulturlandskapet/tettbebygginga, og består av ei nordaustvendt helling ovanfor gammalt småbruk og avgrensa av veg i overkant. Berggrunn: øyegneis, granitt, foliert granitt (NGU 2013), men tjukke finkorna lausmassar dekkjer mest heile lia. Bioklima-region: boreonemoral – sterkt oseanisk (BN-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Hellinga har slutta hagemarksskog av eik i god hevd (godt avbeita feltsjikt). Mange av trea er temmelig gamle og grove, vanlig diameter ligg på 50-60 cm, med dei største opp mot 80 cm.

Artsmangfold: På eiketrea er sett m.a. eikelav (Flavoparmelia caperata), Pachyphiale carneola og liten praktkrinslav (Parmotrema chinense). Det kan vere potensial for interessante beitemarkssopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Hagemarksskogen utnyttast til beite, og beitetrykket verkar passe.

Fremmede arter: Eit lite holt med norsk gran finst innafor området.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Fin eikehage med gamle tre og i god hevd, og med fleire interessante lavartar, inkl. 3 raudlisteartar ihht. 2010-raudlista (2 VU, 1 NT). Lokaliteten er vurdert som viktig (verdi B).

Skjøtsel og hensyn: Beite med noverande intensitet. Grantrea bør fjernast.

175, Liaåna, Rik edellauvskog - Verdi C.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 3.10.2012 i samanheng med naturtypekartlegging. Ny beskriving og avgrensing 2012 erstattar gammal naturtypelokalitet BN00008253 Li, innlagd i Naturbase i 2001 (kartlagt av Toralf Tysse, Ambio, 2000). Artsfunn på Artskart (2013) frå 2009.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg litt VNV for Hommersåk, og består av den markante nordvendte bekkedalen/småkløfta til Liaåna, som ligg inneklemd mellom veg og bustadhus på vest- og nordsida, og kulturmark og småskog på austsida. Berggrunn: øyegneis, granitt, foliert granitt (NGU 2013). Bioklima-region: boreonemoral – sterkt oseanisk (BN-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Bekkedalen har rik og frodig edellauvskog med tett undersjikt og variert treslagssammansetning, med mykje ask og hassel, og litt eik, osp, spisslønn, hegg, raudhyll. Skogen er dels middelaldrande til litt eldre med fleire nokså grove ask, eik og hassel, andre parti er yngre skog. På austsida er det ung hasselskog.

Artsmangfold: Karplantefloraen er variert og relativt rik, med m.a. kratthumleblom, sløke, vivendel og vårkål, men sjeldsynte/spesielle artar er påvist. Av kryptogamar er det forutan den litt uvanlege vifterynkesopp (Plicatura crispa) på hassel heller ikkje påvist spesielle/sjeldsynte artar, og potensialet for slike er begrensa.

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Bruk, tilstand og påvirkning: Middelaldrande til litt eldre skog som ikkje er hogd i nyare tid, men mykje kantpåverknad særleg frå vegsida, m.a. med hageavfall.

Fremmede arter: Området er nokså hardt belasta av framande artar: ein del busker og småtre av spisslønn, noko parkslirekne, tidlegare registrert spansk kjørvel (dei to siste kategori SE på svartelista).

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Bekkedal med rik og frodig edellauvskog, men ikkje spesielt gammal skog og ikkje påvist spesielle/sjeldsynte/raudlista artar (forutan ask), og med ein del påverknad. Lokaliteten vurderast som lokalt viktig (verdi C).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling (ingen inngrep) vil vere optimalt for å bevare naturverdiane. Det bør ikkje kastast hageavfall og anna avfall i dalen. Framande arter bør fjernast.

176, Riska bekkedal, *Rik edellauvskog* (Lågurt-eikeskog) - Verdi B.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 3.10.2012 ifbm. naturtypekartlegging. Artsfunn av fugl på Artskart (2013) frå nyare tid.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg litt VNV for Hommersåk, og består av bekkedalen mellom Riska gard i vest og veg forbi Eikenøtta naturbarnehage i aust, avgrensa av veg på austsida og åker på vestsida. Berggrunn: augagneis, granitt, foliert granitt (NGU 2013). Bioklima-region: boreonemoral – sterkt oseanisk (BN-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: I dalen står rik og frodig edellauvskog av ulike utformingar på høgproduktiv mark. Langs bekkene er det mykje svartor og ask, samt hassel, medan hellinga har mest eik og bøk. Mange av trea er grove (men truleg ikkje særskilt gamle), med bøk ofte opp i 60-70 cm diameter og eik 50-60 cm (den største eika ca 95 cm diameter). Det er også grov svartor. Det er ganske små mengder daud ved. Bekkeløpet er variert og svingete, med små stryk og stillare kulp, men verkar noko forureina (markant lukt under inventeringa).

Artsmangfold: Karplantefloraen verkar relativt rik (men dårleg dokumentert). Kryptogamfloraen er også truleg artsrik, men synest å vere fattig på spesielle/sjeldsynte artar. Einaste interessante art som er påvist, er *Pachyphiale carneola* på hassel. Fuglefaunaen verkar ganske rik ifølgje Artskart (2013), m.a. med dvergspett.

Bruk, tilstand og påvirkning: Sjølv skogen er ikkje påverka i nyare tid, men det går ein turveg gjennom skogen, og det er mykje ferdsel på denne. Naturbarnehagen brukar området mykje, noko det ber litt preg av, med m.a. ein liten leirplass. Det er også ein vasskum dekt med kumlokk i området (usikker funksjon).

Fremmede arter: Mykje bøk – men trea er grove og har no positiv funksjon isolert sett.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Bekkedal med rik og frodig edellauvskog i velavgrensa låglandsbekkedal, grove eik og bøk, og fint bekkedrag, men arts mangfaldet av spesielle/sjeldsynte/raudlista artar verkar ikkje særskilt rikt (hittil påvist 1 raudlisteart ihht. 2010-raudlista (VU)), og området er ganske mykje påverka av ferdsel. Lokaliteten er vurdert som viktig (verdi B).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling (ingen inngrep) av skogen vil vere optimalt for å bevare naturverdiane. Ferdsel er vurdert som noko negativt, men ikkje i stor grad.

177, Stemmen A, *Gammel fattig edellauvskog* (Eikeskog) - Verdi B.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 3.10.2012 ifbm. naturtypekartlegging.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg i Hommersåk, rett aust for "sentrumsdammen" Stemmen, og er ein liten slak vestvendt helling avgrensa av turveg i nedkant og kulturlandskap på toppen bak, og bustader i nord og sør. Berggrunn: augagneis, granitt, foliert granitt (NGU 2013). Bioklima-region: boreonemoral – sterkt oseanisk (BN-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Hellinga har steinete eikeskog med innslag av hassel, og sparsamt ask, mispel. Vegetasjonstypen er svak til halvrik lågurtskog. Nokre parti er litt rikare, og her veks meir hassel. Skogen er nokså gammal, med eiketre på 40-60 cm diameter (dei største opp i 70 cm), og det finst også sparsamt daud ved av eik. Det er gamle steingjerder.

Artsmangfold: Inventeringa foregikk i kveldslys, og arts mangfaldet er dårleg dokumentert. Liten praktkrinslav (*Parmotrema chinense*) veks på fleire tre. I dei rikaste parti er det potensial for interessante jordbuande sopp tilknytte eik og hassel.

Bruk, tilstand og påvirkning: Sjølv skogen er lite påverka i nyare tid, men det er mykje ferdsel i nærområde og dels inn mot skogen. Truleg har den fine skogen vore ein del større før turvegen blei anlagt. Skogen har før i tida sikkert vore beita.

Fremmede arter: Ubestemt mispel-art.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Liten, men ganske godt utvikla, nokså gammal og dels litt rik edellauvskog med grov eik og hassel, og med potensial for fleire sjeldsynte/raudlista artar (hittil berre ein slik påvist; i kategori VU). Lokaliteten er vurdert som viktig (verdi B).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling (ingen inngrep) av skogen vil vere optimalt for å bevare naturverdiane. Ferdsel er vurdert som noko negativt, men ikkje i stor grad.

178, Lauvåsvågen, *Poller* - Verdi C.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 3.10.2012 i samband med naturtypekartlegging. Ny beskriving og avgrensing 2012 erstattar gammal naturtypelokalitet BN00008300 Lauvåsvågen, innlagd i Naturbase i 2001 (kartlagt av Toralf Tysse, Ambio, 2000).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg litt N for Hommersåk, NV for Lauvås, og består av den smale pollen til Lauvåsvågen som stikk inn i landet mot sørøst frå Uskasundet. Lokaliteten er avgrensa mot skog på austsida og mot veg og bryggeanlegg kross inntil på vestsida. Berggrunn: øyegneis, granitt, foliert granitt (NGU 2013). Bioklima-region: boreonemoral – sterkt oseanisk (BN-O3).

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper: Lauvåsvågen dannar ein smal poll, med grunn og smal munning ut mot sjøen, og med bekkeutløp og ferskvasstilsig inn i bukta. Bekken er noko steinsett/kanalisert. På austsida reiser berglendt terreng seg nokså bratt opp og her er det litt djupt, medan det i sørenden og litt bortover langs deler av vest- og sørvestsida og i munninga er langgrunn med sand- og mudderbunn. Her er strandsump med sivbelter med takrør og mykje havsivaks og saltsiv.

Artsmangfold: Lite undersøkt, og bør undersøkast nærare. Havsivaks og takrør dominerer sivbeltene, med saltsiv og noko fjøresaulauk i tillegg. Truleg er området ein del nytta av sjø- og vannfugl, kanskje særleg vinterstid (jf. fleire observasjonar av m.a. knoppsvane, kvinand, siland, ærfugl, vintererle på Artskart (2013)).

Bruk, tilstand og påvirkning: Området er ganske sterkt påverka av tekniske inngrep. Langs vestsida går veg, som dels er steinsett heilt nedtil vatnet. I munninga på vestsida er det bryggjer og båtplassar, og munninga er markant smalare som følgje av dette. Truleg har det vore vesentlig utbygging/inngrep her sidan år 2000 (å døme etter beskrivinga i fakta-ark-rapporten for tidlegare naturtypar). Ei lita kraftlinje kryssar over.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Slike avsnørte poller er sjeldsynte i distriktet. Lauvåsvågen er såpass sterkt påverka av nyare inngrep at lokaliteten, og er nokså dårleg utvikla som naturtype poll, at området no vurderast som berre lokalt viktig (verdi C). Området bør undersøkast nærare.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling (ingen inngrep) vil vere optimalt for å bevare naturverdiane. Det er viktig at ytterlegare inngrep ikkje gjerast, og helst bør ein forsøke å redusere noko av dei inngrepa som er gjort (veg, bryggjer).

179, Stoklongstjørna N, Gammel fattig edellauvskog (Eikeskog) - Verdi C.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 4.10.2012 ifbm. naturtypekartlegging. Overlappar delvis gammal naturtypelokalitet BN00008299 Storaberget (rikmyr) innlagd i Naturbase i 2001 (som ikkje skal slettast) (kartlagt av Botanisk Forening avd. Rogland 10.10.2000). Artsfunn på Artskart (2013) frå 2003 og 2006.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg aust for Lutsivatnet, i sørsida av Storaberget, og består av brattskrånninga ved foten av fjellet rett opp for Rv13, avgrensa i overkant av nakne bergsval og glissen bjørkeskog. Berggrunn: austre del granitt og granodioritt (stadvis svakt foliert), vestre del diorittisk til granittisk gneis og migmatitt (NGU 2013). Bioklima-region: boreonemoral – sterkt oseanisk (BN-O3).

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper: Lia er dekt av fattig til intermediær lauvskog. Mykje er steinete, meir eller mindre fattig eik-bjørkeskog, men på litt slakare terreng med betre jordsmonn er det noko rikare (men ikkje rik) blandingsskog med eik, bjørk, litt hassel, sparsamt selje, rogn og alm. Ein del einer er typisk i busksjiktet, dels som åpne, steinete einerkjerr. Skogen er i hovudsak middelaldrande til halv gammal, med tre av moderat alder og dimensjonar, utan biologisk gamle tre og med lite død ved. Både eik og bjørk finst opp til 40-50 cm diameter. Inne i sprekkedalen i aust er det eit smalt lite myrdrag, som ifølgje Naturbase (2013) er rikmyr.

Artsmangfold: Lokalklimaet er varmt og gunstig, som i utgangspunktet gir grunnlag for varmekjære artar, men fattig berggrunn begrensar dette. Karplantefloraen har ein del typiske artar for svak til intermediær lågurt-lauvskog, m.a. fagerperikum. I åpne parti er det bjørnebærkratt. Epifyttfloraen verkar fattig, med orelav (*Hypotrachyna revoluta*) og muslinglav (*Normandina pulchella*) som førebels einaste påviste av ein viss interesse. På rikmyra er det registrert rikmyrsflora med m.a. brunskjene, engstarr, loppestarr, svartopp, også dvergmisspel nemmast (truleg i bergvegg) (Naturbase 2013). Omkring myra er også påvist hinnebregne, og kalkhakemose (*Campylophyllum calcareum*) (ifølgje Artskart 2013 einaste funn på Vestlandet).

Bruk, tilstand og påvirkning: Middelaldrande til eldre skog som ikkje er hogd i nyare tid.

Fremmede arter: Kjempe-springfrø er ifølgje Artskart (2013) funnen vest i området så langt tilbake som 1986.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Sørvendt, varmekjær lauvskog, men skogen er ikkje særskilt rik, ikkje særskilt gammal, og lokalklimaet verkar å vere for tørt for råmekrevjande kryptogamar. Lokaliteten er vurdert difor som berre lokalt viktig (verdi C).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling (ingen inngrep) vil vere optimalt for å bevare naturverdiane.

180, Måkatjørna S, Rikmyr (Åpen intermediær og rikmyr i lavlandet) - Verdi B.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 4.10.2012 i samband med naturtypekartlegging. Ny beskriving og avgrensing 2012 erstattar gammal naturtypelokalitet BN00008249 Måkatjørn S, innlagd i Naturbase i 2001 (kartlagt av Toralf Tysse og Gunnleiv Osaland, Ambio, 2000).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg inne på heia sørøst for Hommersåk, innfor Storauglend, og består av ei lita myr omgitt av yngre furuskog. Berggrunn: granitt og granodioritt (stadvis svakt foliert) (NGU 2013), men tydelegvis er her sivevatn frå smale årar av rikare berg. Bioklima-region: sørboreal – sterkt oseanisk (SB-O3).

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper: Det meste av myra er fattig og intermediær fastmattemyr med mykje rome og blåtopp, i sør med ein liten gjengroingsputt omgitt av løsbunnsmyr, torvmosematter og mykje stjernestarr, flasketarr og andre starr. I nordvestkanten av myra kjem det fram rikt sivevatn, og her er det fastmatte-rikmyr, dels også rik kjeldemyr. Det har vore noko gjengroing frå skogen ned på

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

myra, med einer og småfuru. Sidan myra er lita, og rikmyrspartiet er avhengig av hydrologien på resten av myra, er heile myra tatt med innfor lokaliteten sjølv om rikmyr dekkjer berre ca 1/3 av heile myra.

Artsmangfold: Karplantefloraen på rikmyrsfeltet er rik, med mange typiske rikmyrsartar, m.a. gulsildre, jåblom, småengkall, vill-lin, myrsauløk, dvergjamne, bjønnbrodd, gulstarr, loppestarr, blåstarr, engstarr, tvebustarr, geitsvingel, småsivaks, breimyrull og brunskjene. Mosefloraen er truleg også rik (ikkje undersøkt, men påvist m.a. myrstjernemose).

Bruk, tilstand og påvirkning: Myra er upåverka av inngrep.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Sjølv om rikmyrsfeltet er lite, er dette godt utvikla og med rik flora (inkludert ein NT-art ihht. 2010-raudlista), låglandsrikmyr er 2011-raudlista naturtype (EN), og kombinert med at rikmyr er sjeldan i distriktet, vurderast lokaliteten som viktig (verdi B).

Skjøtsel og hensyn: Det må ikkje gjerast inngrep direkte på myra eller i terrenget omkring som endrar hydrologien. Einer og småfuru i kanten og eit stykke innover i skogen frå rikmyrsfeltet bør ryddast åpent.

181, Måkatjørna SV, Rikmyr (Åpen intermediær og rikmyr i lavlandet) - **Verdi B.**

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 4.10.2012 i samanheng med naturtypekartlegging. Ny beskriving og avgrensing 2012 erstattar gammal naturtypelokalitet BN00008250 Måkatjørn S, innlagd i Naturbase i 2001 (kartlagt av Toralf Tysse og Gunnleiv Osaland, Ambio, 2000).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg inne på heia søraust for Hommersåkk, innfor Storauglend, og består av den nordlege delen av ei lita, langstrakt bakkemyr som hellar mot nord og drenerer vidare nordaustover mot Måkatjørna. Lokaliteten er omgitt av middelaldrande furu- og bjørkeskog. Berggrunn: granitt og granodioritt (stadvis svakt foliert) (NGU 2013), men tydelegvis er her sivevatn frå smale årar av rikare berg. Bioklima-region: sørboreal – sterkt oseanisk (SB-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Storparten av myra er tuvete minerotrof fattigmyr vekslande mellom flaskestarr-torvmoseparti og rome-fastmattemyr. I underkant av ei bratt austvendt helling i nord kjem det ut rikt sivevatn, og her er utvikla eit ca 25x10 meter stort rikmyrsfelt i form av fastmattemyr og noko kjeldemyr og sivevassmyr. Einskilde småfuru og småbjørk veks på myra.

Artsmangfold: Karplantefloraen på rikmyrsfeltet er rik, med mange typiske rikmyrsartar, m.a. gulsildre, jåblom, svarttopp, vill-lin, dvergjamne, gulstarr, kornstarr, loppestarr, engstarr, blåstarr, breimyrull, myrsauløk, småsivaks, geitsvingel og brunskjene. Av mosar er mykje mørke *Scorpidium* spp., samt myrstjernemose (*Campylopus stellatus*).

Bruk, tilstand og påvirkning: Myra er upåverka av inngrep.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Sjølv om rikmyrsfeltet er lite, er dette godt utvikla og med rik flora (inkludert ein NT-art ihht. 2010-raudlista), låglandsrikmyr er 2011-raudlista naturtype (EN), og kombinert med at rikmyr er sjeldan i distriktet, vurderast lokaliteten som viktig (verdi B).

Skjøtsel og hensyn: Det må ikkje gjerast inngrep direkte på myra eller i terrenget omkring som endrar hydrologien. Småfuru og småbjørk på rikmyrsfeltet kan med fordel fjernast.

182, Måkatjørna, Kystmyr - **Verdi B.**

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 4.10.2012 ifbm. naturtypekartlegging.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg inne på heia søraust for Hommersåkk, innfor Storauglend, og består av myrkomplekset sør for Måkatjørna, avgrensa mot vatnet i nord og furudominert skog ellers. Berggrunn: granitt og granodioritt (stadvis svakt foliert) (NGU 2013), men på vestsida kommer sivevatn frå smale årar av rikare berggrunn ut. Bioklima-region: sørboreal – sterkt oseanisk (SB-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av eit myrkompleks med små tjørnputtar omgitt av fukthei og låge berglente ryggar med særslissen ung furuskog på rome-hei. Myrområda er mykje blautbotn-torvmose-grasmyr med mykje rome, blåtopp og flaskestarr, men det er også noko fastmattemyr. I myrkanten i vest kjem det fram rikt sivevatn, og her er eit lite rikmyrsfelt, dels som kjeldemyr. I lokaliteten er også inkludert eit lite tuvete, grasrikt sivevassmyrfelt oppunder ein austvendt helling i sørvest, og sivevasshellings med ungt, tett furu-einerkjerr, småbjørk og einskilde større furu, ned til stormyra. På den vesle tuvemyra i sørvest er det nyleg hogd ned småfuru, som ligg att på myra.

Artsmangfold: Karplantefloraen på rikmyrspartia er ganske rik, med typiske rikmyrsartar som jåblom, blåknapp, kornstarr, geitsvingel, dvergjamne, breimyrull, samt mindre krevjande artar som myrtistel. Skavgras står både i myrkanten og oppover i sivevasshellings sørvestover. Ellers på myra er det fattigare, med rome, blåtopp, flaskestarr, trådstarr, etc.

Bruk, tilstand og påvirkning: Gamle steinmurar/demningar går på tvers sør for "Vesle Måkatjørna". På flybilde ses og ein gammal kanal/grøft nordfrå Måkatjørna til "Vesle Måkatjørna". Myrområda verkar tross desse å ha intakt hydrologi, og det blei ikkje sett grøfter.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap:

-Naturtypar i Sandnes kommune 2012 -

Verdivurdering: Dette er eit litt større, hovudsakeleg intakt (tross gamle inngrep) kystmyrområde med varierte myrkvalitetar (inkludert små felt rikmyr med tilhøyrande rikmyrsflora), "kystnedbørsmyr" (2011-raudlista naturtype i kategori VU), og lokaliteten er vurdert som viktig (verdi B).

Skjøtsel og hensyn: Det må ikkje gjerast inngrep direkte på myra eller i terrenget omkring som endrar hydrologien. I vest (opp til og på den vesle rikmyra i sørvest) bør ungfuru, einerkjerr og småbjørk fjernast i stor grad (einskilde større furu bør stå). Hogde tre bør så fjernast.

183, Storauglend S, Rik edellauvskog - Verdi B.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 4.10.2012 ifbm. naturtypekartlegging.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg ved kulturlandskapet i Horve-Storauglend, og består mest av ei austvendt skråning på nedsida av bygdevegen til Vårli, samt ei mindre søraustvendt helling på nedsida av vegen til Bratthetland. Området er avgrensa mot kulturlandskap, yngre skog og felt med planta gran, i aust grensar det mot anna naturtypelokalitet. Berggrunn: Diorittisk til granittisk gneis og migmatitt (NGU 2013), men finkorna lausmassar dekkjer storparten av lia. Bioklima-region: boreonemoral – sterkt oseaensk (BN-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Mykje av området har gammal hagemarksskog som no har vore så lenge utan beite og annan kulturpåverknad at det har fått mest preg av skog. Det er blandings-edellauvskog, med eik og ask, samt sparsamt bjørk og hassel, på frisk til fuktig, intermedier til svakt rik mark. I sør er det små gjengroande englappar inneklemd i skogen. Skogen er nokså gammal, med grov eik og ask (eik opptil 80 cm diameter), og sparsamt daud ved. Nedover i hellinga aukar vassmetninga i jorda, og det er overgang til kilde-svartorskog, som nede i den flate botnen og langs lite bekkedrag går over til større parti intermedier til halvrik svartorsumpskog. Også svartorskogen er jamnt over nokså gammal, men også med mindre parti yngre svartor-bjørke-sumpskog.

Artsmangfold: Karplantefloraen verkar relativt rik (men dårleg dokumentert som følgje av seinhøst-inventering) – skogkarse, skogsnelle, enhumleblom, grøfsoleie, etc. På trea veks ein del liten praktkrinslav (*Parmotrema chinense*), ellers er det ikkje påvist spesielle artar (men det er klart potensial særleg av skorpelav). I kilde- og sumpskogen er det nok også potensial for ein interessant moseflora.

Bruk, tilstand og påverknad: Området har tidlegare vore beiteskog, men beitetrykket har vore lågt/manglande i lang tid. Ein gammal kjerreveg går på skrå ned i lia. Bygdevegen kryssar gjennom øverst oppe i lia. Restar av gamle gjerder finst.

Fremmede artar: Det står svære tuja-tre mot eplehage i nord, og småplanter av tuja er spontanetablert litt inn i skogen.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Området nokså gammal, relativt rik edellauvskog med grov eik, grov ask og også velutvikla svartor-sumpskog og dels også svartor-kjeldesog (2011-raudlista naturtype i kategori VU). Av artar er førebels ikkje påvist meir enn ein raudlisteart ihht. 2010-raudlista (VU), men det er potensial for fleire. Lokaliteten er vurdert som viktig (verdi B).

Skjøtsel og hensyn: Sjølv om området er gammal beiteskog, har utviklinga no gått så langt at lite av slik karakter er bevart, og området manglar kvaliteter knytt til slik bruk og har derimot utvikla kvaliteter knytt til slutta/gammal skog. Det vil derfor no vere betre frå eit biomangfold-perspektiv å forvalta området som skog under fri utvikling (ingen inngrep). Beitedyr vil og kunne gje store tråkkskader på blaut mark. Tuja (særleg småplanter/spreiing) bør fjernast.

184, Horve N, Hagemark (Eikehage) - Verdi A.

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 4.10.2012 i samband med naturtypekartlegging. Ny beskriving og avgrensing 2012 erstattar gammal naturtypelokalitet BN00008289 Mulafjellet, innlagd i Naturbase i 2001 (kartlagt av Toralf Tysse og Gunnleiv Osaland, Ambio, 2000). Naturtypelokalitet BN00008297 Horve er ein liten dam, denne opprettheldast som eigen lokalitet.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg i kulturlandskapet nord for Horve og opp mot Storauglend-Dalen, og består av litt småkupert, sørvendt terreng med ein sentral bekkedal, dekt av ein mosaikk av edellauvskog og hagemarksskog. Lokaliteten er avgrensa mot open beitemark, på austsida av bratt terreng på Mulafjellet, i vest mot anna naturtypelokalitet. Berggrunn: Diorittisk til granittisk gneis og migmatitt (NGU 2013). Bioklima-region: boreonemoral – sterkt oseaensk (BN-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området har mosaikk mellom slutta eikeskog og eike-hagemarksskog (desse to er vanlegast), eik-bjørk blandingsskog og frodigare ask-svartor-skog langs bekkedraget. Vegetasjonstypene vekslar frå litt steinete (dels grovsteinete), fattig blåbærskog til svak lågurtskog, langs bekkene periodevis overflomma, fuktigare mark. Også nedanfor riksvegen er det fin eikeskog med grove tre, og svartor-hassel-askskog langs bekkene. Fleire delar av området, m.a. eikefeltet inn mot sør-sørvestsida av Mulafjellet, har meir preg av eikeskog enn eike-hagemark. Det er også nokre små opne beitefelt som inngår som følgja av arrondering. Eiketrea er i hovudsak av midlare alder og dimensjonar, men det er også ein del nokså grove eiketree (men verkeleg gamle og grove manglar). Ask-svartorskogen langs bekkene er bestokka av mest middelaldrande tre. Partivis er det og yngre skog av eik og bjørk (suksessjonsskog kommen opp på tidlegare open beitemark).

Artsmangfold: Her er påvist (og er potensial for fleire) interessante artar knytt særleg til eldre og grove eiketree. På stammane veks m.a. eikelav (*Flavoparmelia caperata*), *Pachyphiale carneola*, liten praktkrinslav (*Parmotrema chinense*), liten lindelav (*Parmelina pastillifera*). På berg inn mot Mulafjellet finst ringstry (*Usnea flammea*). Ved riksvegen finst den sjeldsynte korallkjuke (*Grifola frondosa*) ved basis av eik (Artskart 2013, funnen 2009). Stabbesteinmose (*Ptychomitrium polyphyllum*) er funnen i 2011 (Artskart 2013). I dammen i vest er funnen småsalamander, sist i 2010 (Artskart 2013). I nyare tid er det også samle nokre insekter og edderkoppyr her, m.a. den sjeldsynte kløververpsebie (*Nomada striata*) (men opplysninga synest ikkje å vera verifisert, og arten er knytta til open mark og ikkje skog).

Bruk, tilstand og påverknad: Området utnyttast til beite. Det meste av området er godt beita, men det er og parti som er i svak gjengroing med m.a. mykje einstape i små åpningar og kantar, og samla sett har nok området litt for lågt beitetrykk.

Fremmede artar: Nokre få småplanter av spontanetablert sitkagran finst.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Mosaikkområdet nord for Horve er verdifullt, særleg som følgje av eikehagemarksskogen med nokså gamle og grove tre på eit ganske stort areal, og med eit interessant artsmangfald (inkl. 7 raudlisteartar ihht. 2010-raudlista: 3 VU, 4 NT), men her er også kvalitetar knytt til fuktig ask-svartor-skog. Lokaliteten vurderast som svært viktig (verdi A).

Skjøtsel og hensyn: Området bør beitaast. Delar av området har godt beitetrykk, medan andre parti har noko for lågt beitetrykk. Dei store trea må ikkje hoggast, men det kan med fordel tynnast noko i form av hogst av yngre tre, for å framelska grove dimensjonar. Terrenginngrep som graving, gjødsling etc. må ikkje gjerast.

3.3 Registreringsstatus

I følgje naturtypehandboka (Direktoratet for Naturforvaltning 2007) kap. 7.7 er det ei målsetting at kommunen skal ha oversikt over kva areal som er godt kartlagt og kva som ikkje er godt kartlagt. I eit prosjekt med avgrensa middel vil ein ikkje kunne kartlegge alt areal innan ein kommune. Formålet med kartlegginga i Sandnes i 2012 var fyrst og fremst å kvalitetssikre tidlegare kartlagde naturtypar, med særleg fokus på kulturlandskap og pressområde.

Kartlegginga har ikkje vore systematisk, korkje geografisk eller med omsyn til hovudnaturtypar. Det er derfor heller ikkje funne hensiktsmessig å presentere dekningskart for kommunen. Likevel kan ein rekne nokre område som ganske godt kartlagt etter 2012-sesongen (kulturlandskapet vest for sentrum/E39, eit større område mellom Sviland og Seldal og eit område omkring Stronda/Dale).

Om ein skal peke på eit vidare behov for kartlegging, finst det truleg fleire lokalitetar i kulturlandskapet nord i kommunen. Sidan det ikkje er gjort ei systematisk kartlegging i kommunen, vil det òg vere fleire lokalitetar å finne i resten av kommunen.

Lokalitet 113, Jutland. Baserik naturbeitemark ved Jutland. Foto: Torbjørn Høitomt (BioFokus)

3.3.1 Status for dei ulike hovudnaturtypane

Vurderingane under gjeld for kommunen som heilskap.

Myr og kjelde: Det er registrert ganske mange myrlokalitetar i Sandnes, og både kystmyr, rikmyr og slåtte- og beitemyr inngår i datasettet. Det er litt usikkert i kor stor grad myrlokalitetar tidlegare har vorte fanga opp, men truleg finst det ganske mange lokalitetar med kystmyr som ikkje er registrert. → Kartleggingsstatus: Dårleg - middels godt kartlagt.

Rasmark, berg og kantkratt: Det er berre registrert nokre få lokalitetar innanfor denne hovudtypa i kommunen, og dei fleste av desse er nordvendte kystberg og blokkmark. Mindre areal med denne typen inngår òg i fleire lokalitetar med til dømes gammal lauvskog. I samband med fleire rundar med kartlegging av til dømes skog og bekkekløfter, er nok dei mest verdifulle lokalitetane innanfor denne hovudtypa fanga opp. → Kartleggingsstatus: Middels godt kartlagt.

Kulturlandskap: Ved kartlegginga i 2012 blei det sett fokus på kulturlandskap og dei naturtypane som høyrer til her. Det blei funne fleire viktige og særskilte viktige lokalitetar med førekomst av sjeldsynte artar. Det gjeld stort sett parklandskap, hagemarker og gamle tre med ein artsrik kryptogamflora, samt nokre ugjødsla naturbeitemarker. Det finst framleis fleire lokalitetar innan denne hovudtypa som ikkje er fanga opp, særleg nord i kommunen. → Kartleggingsstatus: Middels godt kartlagt.

Ferskvann/våtmark: Nokre lokalitetar vart kartlagd i 2012, både rik kulturlandskapssjø, viktige bekkedrag og bukter/viker. Det blei ikkje fokusert særskilt på denne hovudnaturtypen, så det står nok att ein del viktige lokalitetar som ikkje er fanga opp. På den anna side vart fleire av stadene med størst potensial for hovudnaturtypen i kommunen vitja og relativt godt kartlagt i 2012. → Kartleggingsstatus: Middels godt kartlagt

Skog: Mange viktige skogområde er fanga opp i denne og føregåande kartleggingar etter 2005. Det er særleg naturtypane rik edellauvskog, gammal lauvskog og gammal fattig lauvskog som dominerer statistikken, og mange av lokalitetane er vurdert til høgste naturtypeverdi. Sjølv om det utvilsamt framleis står att noko areal med godt potensial for typen vurderast kommunen som nokså godt kartlagt med omsyn til skog. → Kartleggingsstatus: Middels godt/godt kartlagt.

Kyst og havstrand: Det er ikkje registrert nokon lokalitetar i denne hovudtypen, og potensialet er lågt. → Kartleggingsstatus: Middels/godt kartlagt.

4 Diskusjon

4.1 Ansvarsnaturtypar og -artar i kommunen

Kapittelet er ment å fokusere på heilt særeigne naturkvalitetar som kommunen har eit særskild ansvar for i eit regionalt til nasjonalt perspektiv.

Sandens, og da særleg nordre og austre delar ligg i kjerneregionen for ei lang rekkje sjeldsynte og trua råmekjevande kryptogamar med sørvestleg utbreiing i Noreg. Desse artane er knytt til fleire ulike naturtypar, men gammal lauvskog, rik edellauvskog, bekkekløft og bergvegg, parklandskap, hagemark og store gamle tre er truleg dei viktigaste.

Det er funne ei lang rekkje raudlista artar i kommunen, men det er særleg gruppene lav og mosar som peiker seg ut. Når det gjeld lav er det registrert eit stort mangfald av luftråmekjevande artar med grå buktkrinslav (*Hypotrachyna laevigata*) (EN), håkrinslav (*Parmotrema crinitum*) (EN), kystskoddslav (*Menegazzia subsimilis*) (EN), grå punktlav (*Punctelia subrudecta*) og randpunktlav (*Punctelia jeckeri*) som dei fem mest sjeldsynte. Moseflora-

en er og særeigen med fleire artar med ei sær avgreinsa utbreiing på Sørvestlandet. Fem raudlista mosar vart påvist i dette prosjektet, og minst tre av desse er nye for kommunen.

Det er òg verdt å nemne at Sandnes kommune og har fleire funn av svært sjeldne karplanter som mjukt havfruegras (EN), trollnype (EN) og fløyelsbjørnebær (VU).

Sjeldsynte sopp vart ikkje funne i løpet av kartlegginga i 2012, men både krevjande/sjeldsynte vedbuande sopp og beitemarkssopp er funne tidlegare i Sandnes (Artskart 2013).

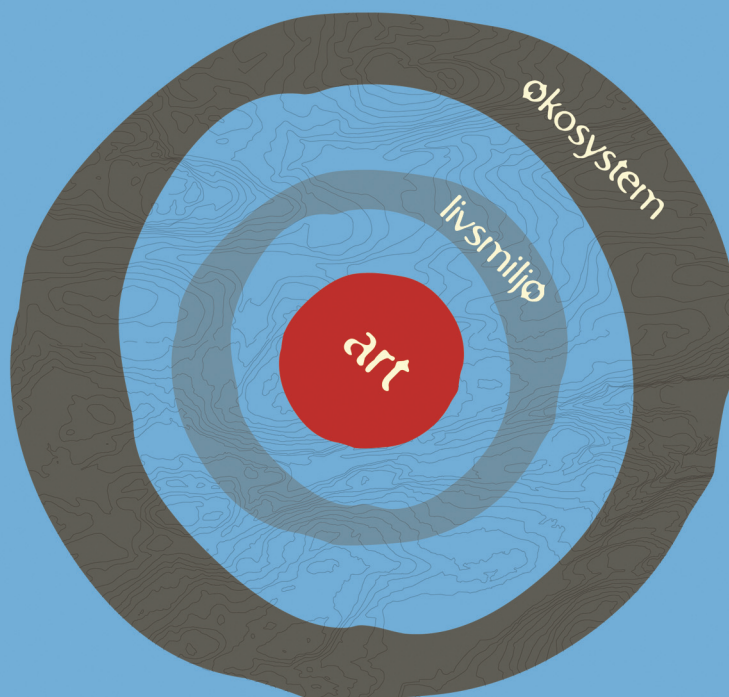
5 Litteratur

Artskart 2013. Artsdatabanken & GBIF Noreg, internett. <http://artskart.artsdatabanken.no/>

Kålås, J. A., Viken, Å., Henriksen, S. og Skjelseth, S. (red.). 2010. Norsk rødliste for arter 2010. Artsdatabanken, Trondheim.

Lindegard, A. og Henriksen, S. (red.). 2011. Norsk raudliste for naturtypar 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

Naturbase 2012. Direktoratet for Naturforvaltning.
http://dnweb12.dirnat.no/nbinnsyn/NB3_viewer.asp

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir to digitale rapportserier som heter BioFokus-rapport og BioFokus notat,
<http://www.biofokus.no/Publikasjoner/publikasjoner.htm>

Gaustadalléen 21
0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8209-269-2

BioFokus-rapport 2013-11